LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.00
Metams

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gaut nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

No. 239 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telefonas: Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Spalių (October) 10, 1940 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXX. Dienraščio XXII.

KRISLAI

Pasekmingas.
Vailokaičio Palociuje.
Ar Jūs Skaitote Juos?
Spalių 10 d.
Smetona ir Paleckis.

Rašo **R. Mizara**

V. Taurui-Vidikui pagerbti vakaras buvo šimtu nuošimčių pasekmingas. Brooklyno visuomenė gražiai įvertino jubileato darbus. Philadelphiečiai taipgi įvertino V. Taurą, kuris prieš 28 metus pradėjo su jais dirbti "Kovoje."

Įvertindami V. Taurą, mūsų prieteliai podraug įvertino pačią "Laisvę" ir visą pažangiąją lietuvių darbininkų spaudą, kuriai V. Tauras dirba.

— — —

"Darbo Lietuvoje" skaitome:

"Kaune, Vienybės aikštėje, netoli Karo muziejaus, yra 6 aukštų Jono Vailokaičio, Ūkio banko valdybos pirmininko, rūmai. Šiuo metu pats Vailokaitis yra pabėgęs į užsienį, o jo butą, kuris užima du aukštus, perėmė Tarybų Lietuvos rašytojų sąjungos organizacinis komitetas. Tie du aukštai dabar yra Rašytojų Org. Komiteto žinioje."

— — —

Ponas Vailokaitis — buvusis stambiausias Lietuvos kapitalistas. Jis valdė banką, valdė dvarą. Jam smetoniška Lietuva buvo rojus, o milijoninėms darbo žmonių masėms —pragaras.

Dabar atsivertė naujas Lietuvos gyvenime lapas. Lietuva patapo mylima šalis milijonams darbo žmonių, bet neapkenčiama ponams Vailokaičiams, Smetonoms ir kitiems.

Vailokaičio paloclуje dabar susirinks Lietuvos rašytojai — žmonių sielų inžinieriai,—kurie prie smetoniškojo režimo skurdo ir vargo, dažnai nelengviau, kaip fabriko darbininkas.

— — —

"Darbo Lietuvos" korespondentas šitaip lemia buvusio kapitalisto paloclaus likimą likimėlį:

"Kaip rašytojas drg. P. Cvirka, aprodydamas rūmus pareiškė, du aukštu jau perėmė rašytojai. Pilnateisiais rūmų šeimininkais dabar bus literatūros ir meno žmonės. Čia bus jų židinys. Kur anksčiau buvo daug išgerta ir baliavota, kur blizgėjo tuščia prabanga, dabar susiburs meno ir literatūros darbuotojai, vyks literatūros vakarai ir parodos. Programą atlikti čia bus kviečiami muzikai ir artistai. Kuo anksčiau naudojosi vienas turtingas žmogus, tuo dabar naudosis kolektyvas: rašytojai, muzikai, dailininkai, artistai. Atsiminus, kiek, pavyzdžiui, rašytojai dėjo pastangų įsigyti namus, pajunti tą likimo teisingumą, kuris palietė šiuos prabangiškiausiai įrengtus rūmus. Rašytojai ir menininkai, nebūdami smetoninio režimo trubadūrai, anksčiau nieko negavo, o dabar džiaugiasi turėdami namus. Drg. Cvirka, reikšdamas džiaugsmą, visų literatūros ir meno darbuotojų vardu, pareiškė gilią padėką L. Komunistų Partijai ir vyriausybei."

— — —

Nežinau, ar daug mūsų skaitytojų skaito šiuo metu "Laisvėje" tąsomis dedamą raštą **"Atsisveikinkit su Lietuviškais Dvarais..."** Tie, ką neskaito — klaidą daro. Tai labai įdomus raštas, parodąs tą pragarišką gyvenimą, kuriuo gyveno kumečiai ir laukų darbininkai.

Šis raštas yra kolektyviai pagamintas. Iš įvairių Lietuvos kampų "Darbo Lietuvos" bendradarbiai lankė baigiančius savo dienas dvarus ir juos aprašė. Mes tuo pasinaudojome ir paduodame savo skaitytojams.

Mane šitie aprašymai sužavi ir sujdomina labiau, negu kokis beletristinis veikalas.

— — —

(Tąsa ant 3-čio pusl.)

2,000 Japonų Užmušta Vidurinėje Chinijoje

Chungking, Chinija. — Kautynėse tarp japonų ir chinų praeitą mėnesį Anhwei ir Kiangsu provincijose, vidurinėje Chinijoje, buvo užmušta 2,000 japonų karių ir paimta į nelaisvę 60.

Anglų Lakūnai Sužaloję Tris Elektros Dirbyklas Berlyne

London, spal. 9. — Anglų vyriausybė šiandien paskelbė, kad pirmadienį jų orlaiviai numetė šimtą bombų į Berlyną ir jomis sunkiai sužeidė tris didžiąsias elektros dirbyklas, amunicijos fabriką, traukinių kiemus ir kai kuriuos sandėlius Berlyne.

Anglų ministeris pirmininkas Winston Churchill pareiškė, kad Anglijos orlaiviai sistematiškai ardo ir degina vokiečių prieplaukas, lėktuvų fabrikus, jų kariuomenės sutelkimus ir kitus svarbius punktus Vokietijoje, Belgijoje, Holandijoje ir Francijoje.

Naziai Sekmingai Bombavę Anglų Transportus

Berlin, spal. 9. — Vokiečiai sako, kad vakar jų orlaiviai bombomis pataikė į penkis anglų transportinius laivus, kuriais buvo vežami kareiviai į Angliją, iš jos kolonijų. Vienas apie 2,000 tonų laivas nuvirto ant šono.

Italai Sakosi Žygiuoją Prieš Anglus Egipte

Roma, spal. 9. — Italų komanda praneša, kad mechanizuotos jų karo jėgos žygiuoja pirmyn, giliau į Egiptą prieš anglus, į rytus nuo Sidi Barrani miesto.

Roma. —Italų submarinas nuskandino vieną ginkluotą anglų sargybos laivą. Anglai torpedavo ir sunaikino vieną italų prekinį laivą, 1,800 tonų įtalpos.

BĖGA AMERIKONAI IŠ JAPONIJOS IR CHINIJOS

Shanghai, spal. 9. —Amerikos piliečiai šičia ir kituose japonų užimtuose Chinijos miestuose pasiuntė kablegramas Jungtinių Valstijų vyriausybei, prašydami kuo greičiausiai atsiųst laivus gabent jiem namo iš Chinijos.

Tokio, spal. 9. — Amerikonai Japonijoj ir kituose japonų valdomuose kraštuose šaukiasi savo valdžios laivų, kuriais jie galėtų parvykt į Jungtines Valstijas.

ORAS. — Oro Biuras spėja, kad šį ketvirtadienį būsią gana vėsu ir giedra.

Vokiečių Orlaiviai Įtūžusiai Bombardavo Visą Angliją

Žiauriausiai Atakavo Londoną ir 109 Kitus Miestus

Anglai Praneša:

London, spal. 9. — Naktį ir dieną vokiečių orlaiviai baisiu įnirtimu bombardavo Londoną ir 109 kitus Anglijos miestus. Šiuo žygiu jie atakavo faktinai visą Angliją.

Būriai vokiečių orlaivių šešiais atvejais degino ir ardė Londoną. Apart šiaip namų ir krautuvių, jie sužeidė kelis fabrikus Londone ir artimuose priemiesčiuose.

Pietinėje Anglijoje vokiečių orlaiviai ne tik iš aukštai bombardavo šimtą vietų, bet žemai nusileisdami šaudė iš kulkasvaidžių į žmones gatvėse. Leisdamiesi žemyn, jie sustabdė savo motorus, kad anglai jų negirdėtų.

Šį kartą priešo orlaiviai prasimušė pro eiles anglų priešlėktuvinių kanuolių ir pro greituosius anglų lėktuvus ir pleškino Londono centrą. Jie, be kitko, užmušė rusę kunigaikštę Katrę Galiciną, anglų karališkos šeimynos giminę ir draugę, ir apardė vieną garsią anglų mokyklą.

Per dieną anglai nukirto žemyn 8 vokiečių orlaivius.

BROWDERIUI IR KITIEMS KOMUNISTŲ KANDIDATAMS SURINKTA NEW YORKO VALSTIJOJE 43,740 PILIEČIŲ PARAŠŲ

Albany, N. Y. — Komunistų Partijos rinkimų komitetas įteikė New Yorko valstijos sekretoriui 43,740 piliečių parašus, kurie surinkti komunistų kandidatams: Earlui Browderiui į prezidentus, Jamesui W. Fordui į vice-prezidentus, ir įvairiems valstijiniams ir miestiniams komunistų kandidatams.

Įstatymas reikalauja 12,000 parašų, kad galima būtų išstatyt kandidatus visašališkiems ir valstijiniams rinkimams. Taigi už komunistų kandidatus pasirašė beveik tris kartus daugiau piliečių, negu įstatymiškai reikalaujama.

Komunistų kandidatas į Jungtinių Valstijų senatorius yra Israel Amter, kandidatai į kongresmanus — Elizabeth Gurley Flynn, I. Begun ir Frank Herron.

Komunistai taipgi turi savo kandidatus į New Yorko miesto tarybą.

Vokiečiai Sakosi Nuviję 30 Anglų Orlaivių nuo Berlyno

Berlin, spal. 9. — Pereitą naktį anglų orlaiviai bandė bombarduot Bremeną ir Hamburgą, Vokietijos prieplaukų miestus, bet jiem nepavyko, kaip teigia vokiečių komanda. Tą pačią naktį anglų lėktūnai taip pat mėgino bombarduot kelis vokiečių punktus Holandijoj ir Belgijoj.

Šį rytą vokiečiai nuvijo šalin 30 anglų orlaivių nuo Berlyno, neprileisdami jų prie miesto.

Naktį pirmiau vokiečiai atmušė daugumą anglų orlaivių nuo Berlyno, bet dalis jų pasiekė miestą ir bombomis pataikė į kelias ligonines, apartmentinius namus, sandėlius ir geležinkelių bėgius. Šiuo žygiu anglai bombininkai daugelį nekariškių berlyniečių užmušė ir sužeidė. Vokiečiai šūviais iš priešlėktuvinių kanuolių nukirto du priešo bombininkus.

Per dieną vokiečiai sunaikino 32 anglų lėktuvus, o anglai nušovė žemyn 13 vokiečių orlaivių.

Bombininkai Užmušė 8,500 Anglų ir Sužeidė 13,000

London. —Vokiečių orlaiviai iki praeito šeštadienio užmušė Londone ir kitur Anglijoj 8,500 žmonių ir sužeidė 13,000, kaip paskelbė Winston Churchill, Anglijos ministeris pirmininkas, spal. 8 d.

Gal Anglai Susikirs su Japonais dėl Salos

London, spal. 9. — Anglijos valdininkai sako, gal teks anglams susikirst su japonais, jeigu japonai bandys užimt stovyklas-bazes Liu Kung saloje, prie Shantung pusiausalio, Chinijoj.

Chinų Chungking valdžia paskutiniu laiku vėl parsamdė Anglijai tą salą dešimčiai metų.

Shanghai. — Keli Japonijos kariniai laivai spal. 8 d. iškėlė savo kariuomenę į Anglijos pasisamdytą salą Liu Kung.

Madrid, Ispanija, spal. 8. —Į Ispaniją atvyko Italijos maršalas generolas de Buono.

Dideli Nuostoliai Prekiniams Anglų Laivams

London. — Anglų laivyno ministerija pripažįsta, kad vokiečiai praeitą savaitę sunaikino 10 Anglijos prekinių laivų ir penkis kitų kraštų laivus, tarnavusius Anglijai. Tie laivai turėjo 72,337 tonus įtalpos iš viso.

Anglija Rengiasi Nutraukt Diplomatijos Ryšius su Rumunija

Bucharest, spal. 9. — Į Rumuniją atvyko 4,500 vokiečių kariuomenės su tankais, šarvuotais automobiliais ir motorizuotomis kanuolėmis.

London, spal. 9. —Anglija rengiasi nutraukt diplomatinius ryšius su Rumunija; tai todėl, kad rumunų valdžia įsileidžia vokiečių kariuomenę.

DARBININKAI LAIMĖJO BYLĄ PRIEŠ HENRY FORDĄ

Cincinnati, Ohio. —Jungtinių Valstijų apskrities teismas nusprendė, kad automobilių fabrikantas Henry Fordas turi priimt atgal į darbą 23 darbininkus ir užmokėt jiem algą už visą tą laiką, kurį jie buvo išmesti iš darbo. Nes Fordas juos išmetė už unijini veikimą, kurį šalies Darbo Santikių Įstatymas pripažįsta.

Teismas pareiškė, kad tai Fordas su savo padaužomis sukėlė riaušes River Rouge fabrike 1937 m. gegužės 28 d. prieš unijinius darbininkus. Teismas uždraudė Fordui toliaus stabdyt darbininkų organizavimąsi į uniją.

Bet teismas pripažino Fordui teisę skleist savo lapelius prieš uniją.

Ragina Japonus Išsikraustyt iš Anglų Kolonijos

Hong Kong. — Japonijos konsulas paragino visus 680 japonų tuojau išsikraustyt iš anglų kolonijos Hong Kongo. Įžiūri, kad gali kilt karas tarp Japonijos ir Anglijos.

VOKIEČIŲ BOMBOS GYVUS PALAIDOJO 258 ANGLUS

Anglai Praneša:

London, spal. 9. — Vokiečiai oro bombomis čia taip suardė vieną ligoninę ir slėptuvę, kad po griuvėsiais gyvus palaidojo 258 londoniečius. Tarp užgriautų žmonių buvo 108 ligoniai, gydytojai ir slaugės, o po slėptuvės griuvėsiais — 150 asmenų. Jie buvo subėgę į slėptuvę kaip į apsaugą nuo vokiečių bombų.

Šiuos žodžius berašant, išimta iš po griuvėsių aštuoni lavonai.

Įvairiose Londono gatvėse taipgi prikritę užmuštų ir sužeistų žmonių.

Roosevelto Daro Prisirengimus Atremt Japoniją

Įvairūs Amerikos Žingsniai Rodo Karo Pavojų

Washington. — Prezidento Roosevelto valdžia daro prisirengimo žingsnius rodančius, jog gali užsikurt karas tarp Japonijos ir Jungtinių Valstijų. Štai kai kurie tų žingsnių:

Amerika šaukia namo savo piliečius iš Japonijos ir jos užimtų kraštų.

Prezid. Rooseveltas tarėsi su dviem vyriausiais Amerikos karo laivyno komandieriais.

Amerikos vyriausybė atšaukė piniginę paramą pardavėjams 5,000,000 bušelių kviečių, kurie buvo skiriami išgabent į Japoniją.

Pas Amerikos valstybės ministerį Hullą atsilankė Japonijos ambasadorius ir ilgokai su juom kalbėjosi.

Hull viešai užgyrė Anglijos tarimą atidaryt Burmos kelią, praleist Chinijai ginklus ir amuniciją iš Anglijos ir Amerikos, karui prieš Japoniją.

Washingtono valdininkai giria pareiškimą Anglijos ministerio pirmininko Churchillio, kad Amerikos ir Anglijos karo laivynai sumuštų Japonijos laivyną.

Amerikos valdžia rengiasi atšaukt 1,500 savo marininkų iš Chinijos, idant paskui japonai neužkirstų jiem kelio.

Amerikos vyriausybė persergėjo japonus Filipinų salose, kad jie turi sustabdyt karinę savo propagandą.

Yra naujų įrodymų, kad Jungtinės Valstijos jieško draugiškumo su Sovietų Sąjunga.

Amerikos valdžia veda derybas su kompanijomis pirkt iš jų 53 laivus, kuriuos galima būtų vartot kaip kariuomenės transportus.

Prezidentas Rooseveltas vėl slaptai tarėsi su Anglijos ambasadorium lordu Lothianu.

Lothianas ruošėsi lėkt orlaiviu namo; bet Anglijos valdžia jį sustabdė; sako, todėl, kad greitu laiku gali "išsivystyt visuotinas krizis Tolimuose Rytuose" (suprask, karas su Japonija).

Amerikos valdžia planuoja visai sustabdyt žibalo ir gazolino praleidimą Japonijai. Bet supranta, kad tada japonai galėtų užpult Holandišką Rytinę Indiją ir grobt jos žibalo šaltinius. O tam Amerikos vyriausybė labai priešinga.

AMERIKOS LAKŪNAI TAIPGI BOMBARDAVO VOKIETIJĄ

London, spal. 9. — Išvien su anglais, eskadronas amerikonų lakūnų taipgi bombardavo kariniai svarbius punktus Vokietijoje.

Tie amerikonai lakūnai vadinasi "Arelių Eskadronu." Jų yra 34. Jų komandierius — jaunas turčius Wm. E. G. Taylor. Jie nešioja ženklą Amerikos arelio.

Japonai Stebisi, kad Amerikonai Šaukiami Namo

Tokio, spal. 9. — Japonų valdininkai nustebo, kad Jungtinės Valstijos šaukia namo savo piliečius iš Japonijos ir jos užimtų kraštų. Jie sako, jog Amerika neturėtų taip karščiuotis dėl to, kad Anglija atidaro Burmos Kelią praleist Chinijai karo pabūklus, atgabenamus laivais.

Italija Grasina Amerikai Kaip Anglų Rėmėjai

Roma. — Italijos spauda rašo, jog Amerika, remdama Angliją, jau tuomi daro neprieteliškus žingsnius prieš Italiją ir Vokietiją. Italų laikraščiai perspėja Ameriką, kad italai ir vokiečiai pasiruošę kariaut ir prieš Ameriką, jeigu bus reikalo.

Našlaičių Prieglaudoj Sudegė 9 Mergaitės

Jackson, Kentycky,—Per gaisrą naktį našlaičių prieglaudos name, misijos mokykloj, Little, Ky., sudegė devynios mergaitės, nuo 3 iki 9 metų amžiaus. Viena mokytoja pavojingai apdegė. Šešios kitos mokytojos ir dvylika mažų mergaičių išsigelbėjo.

TUZINAI TONŲ ANGLŲ BOMBŲ VOKIETIJAI

Anglai Praneša:

London, spal. 9. — Anglios orlaiviai išmetė daugius bombų į Bremeną ir padarė didelius gaisrus. Daugiau kaip 15 tonų bombų jie paleido į Wilhelmshavenį, Vokietijos laivyno stovyklą. Anglų lakūnai taip pat įnirtusiai bombardavo didžiuosius vokiečių Kruppų amunicijos fabrikus, žibalo sandėlius, orlaivių dirbyklas, uostus šiariniame Francijos pakarštyje ir įvairius karišKai svarbius punktus vakarinėje Vokietijoje.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President . . . . . Jos. Kairys
Secretary-Treasurer . . . J. Gasiunas
Editor . . . . . Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.25
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$5.50
Canadą and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Anti-Semitizmas--Tai Yra Hitlerizmas

Pastaruoju metu visa anti-tarybinė lietuviškoji spauda Amerikoje pradėjo joti ant anti-semitinio arkliuko. Neturėdama svaresnių argumentų prieš naująją Lietuvą, toji spauda—tiek fašistų, tiek socialistų, tiek kunigų-klerikalų — vienval ir vienval griebiasi už kiršinimo savo pasekėjų prieš žydus, už hitlerinės propagandos.

Gal būt patsai pikčiausias anti-semitizmo skleidėjas šiuo metu yra "Keleivis." Beveik kiekviename to laikraščio numeryj žydai visaip išjuokiami ir bjauriojami. Ir tai yra būdinga! Prieš kelioliką metų tautininkai patį "Keleivio" redaktorių St. Michelsoną krikštino žydu, o dabar "Keleivis," eidamas iš vien su fašistais, bando niekinti visą žydų tautą!

Anti-semitizmu yra persiėmusios ir "Naujienos" (kurių redaktorius yra vyras žydų tautybės žmonos!), persiėmę anti-semitizmu ir fašistų ir kunigų laikraščiai.

Prieš tūlą laiką atvyko Amerikon iš Kauno žydų tautybės žmogus — R. Matusevičius. Jis yra tarnavęs Lietuvos kariuomenėje, jis ėjęs Lietuvos mokyklose mokslus, jis yra veikęs Lietuvos darbo žmonių organizacijose. Tik dėlto, kad Matusevičius pritaria Lietuvoje perversmui, jis yra visaip bjauriojamas. Lietuvos priešų spauda netgi kraipo jo pavardę — ne Matusevičius, bet "Matusevič"!

Ši spauda kaltina žydus dėl perversmo Lietuvoje. Ši spauda puola visą žydų tautą dėl to, kad Lietuvos liaudis nusikratė fašizmo ir atsistojo kelyje, vedančiam į socializmą.

V. Andrulis "Vilnyj" (iš spal. 5 d.) rašo, kad

"Paskelbus, jog Antanas Smetona, kuris išbėgo iš Lietuvos Vokietijon, atvyksiąs Amerikon, prasidėjo lietuvių atžagareivių spaudoj hitlerinė propaganda. Tie patys laikraščiai, kurie labai džiaugiasi Smetonos atvykimu, skleidžia piktą anti-semitinę propagandą."

Ten pat jis cituoja Brazilijoj leidžiamo kunigų laikraščio "Šviesos" straipsnį:

"Tarptautinė žydija, siaubusi per šimtmečius mūsų tautos kraują, davė klastingą smūgį iš pasalų. Keli valkatos, vedami žydų tautos, prijungė Lietuvą prie raudonosios Rusijos."

Kur čia toji "žydų tauta" vedė "valkatas," neaišku. Aišku tik tiek, kad tai yra melas nuo pradžios iki galo. V. A. teisingai pastebi:

"Čionai, kaip matote, net ir žodžiai skolinti iš nazių agentų. Šis biaurus užsipuolimas ant žydų neturi jokio pamato. Lietuvoje perversmas įvyko vadovaujant Lietuvos liaudies vadams, kurių nė vienas nėra žydų tautybės.

"Jei ir būtų žydų, užsipuolimas vistiek nebūtų pateisinamas, nes gyvendami Lietuvoje žydai juk turi gauti tas pačias teises, kaip ir kiti Lietuvos gyventojai.

"Bet kada nėra nė mažiausios priežasties tam užsipuolimui, tai juo geresnis įrodymas, kad lietuvių anti-semitai ne tik vartoja nazių žodžius, bet jie atkuoja žydus tam pačiam tikslui, kaip naziai.

"Ir labai galimas daiktas, kad jie daro sutartinai su nazių agentais."

Mes jau keliais atvejais nurodėme, kad perversmas Lietuvoje palietė tiek lietuvių buržuaziją tiek ir žydų. Kaip vienų taip ir kitų fabrikai buvo atimti, dvarai atimti, bankai atimti ir pervesti visuomenei. Betgi fašistai, socialistai ir klerikalai su tuo viskuo nesiskaito. Jie žino ir mato, kad šiuo metu Amerikoje kelia galvą reakcija ir dėlto jie eina išvien su ja ir prieš tuos, kurie kovoja su liaudies priešais. Anti-semitizmas čia jiems tarnauja tik kaipo įrankis savo pasekėjams apgauti.

Tie žmonės nori gauti malonių iš Hitlerio. Jie nori, kad Hitleris užpultų Sovietų Sąjungą ir "išlaisvintų" Lietuvą,—panašiai, kaip "išlaisvino" Lenkiją, Austriją, Čechoslovakiją ir kitus kraštus. Dėl to jiems rūpi prisigerinti Hitleriui. O kadangi vyriausias hitlerizmo punktas yra anti-semitizmas, tai ir jie bando tąjį punktą prisisavinti ir tuo įtikti savo dvasios vadui Berlyne, kuris duoda šiltą prieglaudą pabėgusiems iš Lietuvos žvalgybininkams ir visokiems niekšams.

Su tos rūšies propaganda—su hitlerine propaganda, Amerikos lietuviai turi kovoti. Kovokime už tautų lygybę. Kovokime už laisvę visiems dirbti ir gyventi. Kovokim su lietuviškais fašistais, socialistais ir klerikalais, tarnaujančiais Hitleriui!

Kada Jiems Žydas Yra Žmogus

Kunigai, fašistai ir socialistai ne visus žydus smerkia ir ne visi žydai jiems yra priešai. Kas tik jiems numes dolerį, tas geras. Kas prakeiks tarybinę Lietuvą—tas taipgi geras, nepaisant jo ar josios tautybės. Štai turime pavyzdį.

Los Angeles, Cal., gyvena Smetonos kavalierius pralotas Julius Maciejauskas. Jis yra stambus smetonbernis. Kol Lietuvoje viešpatavo Smetona, tol pralotas Maciejauskas gaudavo iš Smetonos valdžios pensiją. Kai Lietuvoje įvyko atmainos, pral. Maciejauskui pensijos mokėjimas buvo sulaikytas. Jis pasileido prašyti aukų. Jis visokiais būdais bando pasidaryti pinigų iš vietos lietuvių. Jis rengia ten savo naudai piknikus. Tegu gerb. skaitytojas paskaito kas seka žemiau:

"Pirm poros savaičių gaunu laišką iš Indiana valstybės nuo gerb. kun. Jono Vinciaus, laiške atrandu iš amerikoniško laikraščio iškarpą su fotografija vieno farmerio, kurs augina apelsinus ir turi prie West 3rd Street of Fairfax savo krautuvę "Farmers Market," tame laikrašty aprašytas trumpai gyvenimas to farmerio ir pažymėta, kad gimė Lietuvoje ir vadinas:—Yankelowitz, o pagal Amerikos papročio sutrumpinta pavardė —Yank. Prieš pat pikniką nuvykau aplankyti tą lietuvį, kurs iš fotografijos atrodė semitas, o iš pavardės galima buvo spręsti tikrai kad Lietuvos žydas, nes Lietuvoje mažne kiekviename miestelyj yra Jankeliovičius nuo žydų vardo Jankel.

"Neapsirikau, Yankeliowitz yra žydas, gimęs Kėdainiuosse, kurs pirm trisdešimts metų atvyko kaip ir kiti iš Lietuvos išeiviai į Ameriką, o kadangi iš savo jaunatvės užsiimdavo, kaip visi Kėdainių žydeliai, daržovių (o ypač agurkų) auginimu, tai jis atvyko į Kaliforniją ir nusipirkęs žemės sklypą, tęsė savo amatą, tik vietoje agurkų augina apelsinus, vynuoges ir kitus Californijos augalus. Nepaprastai Yankeliovičius pradžiugo, sužinojęs, kad aš iš Lietuvos, netiktai nupirko pikniko tikietų porą, bet dovanojo dvi apelsinų dėžes." ("Darb." spalių 8 d.)

Tiesa, ir čia pralotas Maciejauskas žydus vadina "žydeliais," kad juos labiau pajuokus, tačiau vienas yra aišku: pralotas Maciejauskas nuvyko pas žydų tautybės žmogų prašyti aukų savo naudai. Žydas biznierius, gerai matydamas, kas yra pral. Maciejauskas, jam davė dovanų, o pralotas jas gražiai priėmė.

Taigi čia žydas pasirodė tikras džentelmanas, o katalikų kunigas—grubijonas: paėmęs auką, žydų tautą pašiepia. Tiesa, Jankeliovičiaus jis nebevadina lietuvių tautos priešu.

Reikia atsiminti, kad žydai turčiai Kaune buvo artimiausi Smetonos bičiuliai. Tik prieš žydus darbininkus ir inteligentus Smetona kovojo visu įnirtimu, kaip ir prieš lietuvius darbo žmones.

Toji pati spauda — socialistų, fašistų ir kunigų —bjauriodama žydų tautą, eina pas žydus biznierius prašydama skelbimų.

Tie patys paleistaburniai, kurie per "lietuviškas radijo valandas" purvina žydus, lenda pas juos prašyti apmokamų apgarsinimų ir jų biznius perša per radijo lietuviams.

Stoka pas lietuviškus hitlerininkus ne tik padorumo, bet ir paprasčiausios logikos!

Sovietų Sąjungos parašiutistai, pilnai apsišarvoję; paveikslas nuimtas Aviacijos Dieną. Tokių parašiutistų Sovietų Sąjunga turi šimtus tūkstančių.

Socializmo Šalies Parlamente

Dvylika dienų praleistų Maskvoje, tų dvylika dienų, per kurias Socialistinė Tarybų Lietuva įėjo į Kremlių, įėjo į galingąją Sovietų Sąjungą pilnateisiu nariu, niekuomet neužmiršiu.

Sunku dabar apibūdinti, atvaizduoti žodžiais tas istoriškąsias dienas, tuos įvykius, susitikimus, jaudinančius, pakilius išgyvenimus, tas ekstazės valandėles ties Vyriausiosios SSSR Tarybos prezidiumu, greta Stalino, Molotovo, Vorošilovo, Kalinino, Timošenko, greta didžiųjų ir mylimiausių pasaulio dirbančiųjų vadų, kuomet tik trys keturi žingsniai stovėjau nuo jų, kuomet tarsi jutau ir girdėjau jų širdžių pulsą, plakantį drauge su išvaduotos Lietuvos darbo žmonių širdimis. Visų tų didžiųjų įvykių svoris, visas jų epochinis didingumas tokia akinančia, skaidria šviesa apgaubia mane, jog man tikrai sunku šiandien skaitytojui patiekti bent kiek reljefiškesnę apibraižą. Vien tai, kad aš mačiau Staliną, kad greta jo stovėjau Kremliuje, perskaitant drg. Mickio kalbos vertimą, jog visą laiką jutau jo tėviškų akių rūpestingą, šiltą žvilgsnį, išmintingą ir giliausiai žmogišką Didžiojo Vado žvilgsnį, mane apima nepaprastas atsakingumo jausmas, sukaustantis mano rašančias rankas, suvaržantis frazę. Tik, galimas daiktas, prabėgus keliems metams, didiesiems įvykiams nugulus ant istorijos ekrano, bus įmanoma juos aprašyti ryškiai ir epiškai iš tam tikros perspektyvos, jaučiant jų padėtį erdvėje ir laike.

Būvojant Kremliuje, Vyriausiosios SSSR Tarybos posėdžių metu, sėdint tarp įvairiausių socializmo valstybės tautų deputatų, pertraukų metu bevaikštinėjant su žymiais sovietų meno, mokslo, literatūros ir kitų socialistinio darbo sričių darbuotojais bei herojais, galvoje kilo kažkokis monumentalus antikos paveikslas. Štai, greta tavęs šiaurės užkariautojas, giliai žmogiškos sovietiškos odisėjos herojus Papaninas, mielas ir paprastas žmogus. Štai, Atlanto nugalėtojas Gromovas, apsuptas lietuvių moterų delegačių, kurios savo margais tautiniais drabužiais tartum apkaišė Gromovą mano lietuviškos tėviškės pievų žiedais. Ten toliau — rašytojas Šolochovas, greta jo—gruzinų rašytojas Dadianas, o čia pat...

Bet kurgi visus ir suminėsi! Čia bendrame būryje gruzinai ir ukrainiečiai, rusai ir uzbekai, karelai-suomiai ir armenai — visi jie, kiekvienas savo respublikoje įžymūs darbais, garsūs socialistinio darbo žygiuose, populiarūs savo tautos vadovai, mokytojai, naujų sovietiškų darbo metodų pradininkai, — rašytojai, traktoristai, cukrinių runkelių auginimo rekordininkai, angliakasiai ir garvežių mašinistai stachanoviečiai, inžinieriai ir medvilnės rinkėjai, mičūriniškų sodų augintojai ir ordenuotieji, užsitarnavę respublikos artistai, dainininkai. Visa tai susipynę bendron kalbų, kultūrų, rasių broliškon šeimon, visi išvien po Lenino —Stalino vėliava susibūrę jie—naujos nuostabios Ilijados herojai.

Mes žinojome iki šiol parlamentus tik tokius, kuriuose sėdėjo ir sėdi įvairiausio plauko kapitalo marijonetės, su savo dviveidiška grupių, frakcijų ir partijų etikete. Mes buvome ir esame liūdininkai taip vadinamų "demokratinių" seimų bei parlamentų, kurių suolus trynė ir tebetrina bejėgiai seniai "politikantai", geležies, gumos, laikraščių, degtukų, žibalo koncernų patikėtiniai, kapitalo nupirktieji... tačiau tikrai demokratiniu, tikrai vieningos valios parlamentu tėra pasaulyje tik Aukščiausioji SSSR Taryba, išrinkta visų dirbančiųjų ir vykdanti visų Sovietų Sąjungos laisvų piliečių valią. Mačiusiam kapitalistinių kraštų parlamentų posėdžius su isteriškais šūkavimais, su artistiškai šunadvokatiška įvairių buržuazinių grupių atstovų elokancija, už kurių paprastai slypi kokio nors fabrikanto interesai, girdėjusiems tuos visus Bliumus, Lavalius, dariusius iš taip vadinamos "tautos atstovybės" tikrą biržos maklerių salę, didžiausiu kontrastu bus Sovietų Socialistinio Parlamento posėdžiai. Jokio triukšmo, jokios suktos, apgaulios ir demagoginės frazės! Jokio skėtriojimo ir suolų laužymo. Skaitlingų tautų ir resepublikų atstovai, laimingosios darbo šalies — Sovietų Sąjungos piliečiai—čia susikalba ir praveda gyveniman didžiuosius uždavinius, svarbiuosius įstatymus ramia, pakelta nuotaika, visiems suprantamu aiškumu ir nuoseklumu. Visų sąjunginių respublikų deputatus jungia vienas nedalomas troškimas, vienas aiškus tikslas ir siekimas — visų dirbančiųjų gerovė, tolimesnis socializmo šalies kultūrinis ir ekonominis kėlimas, naujos ir naujos priemonės pakeliui į komunizmą.

Aukščiausiosios SSSR Tarybos posėdžių dvasia dvelkia epišku, homerišku didingumu ir prasmingumu. Čia matai naują, nuostabų tautų, kultūrų ir rasių vienybės pavyzdį, čia, iš tribūnos nuskamba žodžiai ir mintys, krintančios jau svariais, išnokusiais vaisiais, kuriais gali naudotis milijonai išvaduotųjų iš kapitalo vergijos.

Kremliuje aš mačiau vadus ir piliečius viename būryje, vienoje broliškoje šeimoje, vienos valios ir bendrų siekimų sujungtus. Kremliuje aš išgirdau skambant laisvų tautų kalbas, prie kurių prisijungė ir Tarybų Lietuvos kalba.

Kremliuje mano akys išvydo nuostabų šviesos ir herojiškų, didingų galimymių pasaulį, į kurį sužingsniavo ir mano brangios Socialistinės Lietuvos darbo liaudis.

Petras Cvirka.

Žinios iš Laisvos Lietuvos

1,000 KOMJAUNUOLIŲ KRETINGOS APSKRITYJ

Komjaunuolių Konferencija Salantuose

Liepos mėn. 25 d. Salantuose įvyko didelė Kretingos apskrities komjaunuolių konferencija. Konferencijoje dalyvavo atstovų iš Palangos, Platelių, Mosėdžio, Salantų, Kretingos, Gintališkių, Kulių, Skuodo, Kaukalikų ir Šateikių. Trūko atstovų iš Gargždų ir Darbėnų.

Konferenciją atidarė iš Telšių atvykęs drg. Perminas, kuriam pasiūlius balsavimo būdu konferencijos pirmininku išrinktas palangiškis drg. Vaineikis Jurgis.

Po to sekė atstovų pranešimai apie komjaunimo sąjungos veiklą apskrityje.

Atstovų pranešimu, visoje Kretingos apskrityje per tokį trumpą laiką po Komjaunimo sąjungos vėliava susibūrė jau per 1000 jaunuolių, kurių skaičius, steigiant kaimuose kuopeles, diena iš dienos sparčiai auga.

Konferencijoje išrinktas apskrities komitetas. Be to, dėl geresnio, darnesnio veikimo Kretingos apskritis padalinta į dvi apylinkes: Kretingos ir Mosėdžio. Kretingos apylinkei priklauso: Palanga, Kuliai, Gargždai ir Darbėnai.

Konferencija sveikino Liaudies Seimą, Vyriausybę, Raudonąją armiją, drg. Staliną, Molotovą. Konferencija baigta griausmingu Internacionalu.

Vilnius. — Kadangi daugelis Liaudies Komisariatų ruošiasi persikelti į sostinę, buvo į Vilnių atvykusi aukštų pareigūnų komisija, kuri susipažino su persikėlimo galimumais ir sąlygomis.

Klausimai ir Atsakymai

Gerb. Red. prašau atsakyti:

(1) Aš gyvenu Kanadoje, ar aš turiu registruotis pagal Sovietų patvarkymą, kaipo Lietuvos pilietis ir kur registruotis, kadangi Kanadoj nėra konsulų?

(2) Mano Lietuvos pasas neatnaujintas nuo 1926 metų, tai yra, nenaujinau pas Smetonos konsulus, ar aš nustojau Lietuvos pilietybę?

(3) Kokioj kalboj rašyti Sovietų konsului laišką, kad ir į Jungtines Valstijas?

P. K.

Atsakymai

(1) Kanadoj, kur nėra Sovietų Sąjungos atstovo ir konsulų, tai Lietuvos piliečių tas patvarkymas nepaliečia. Žinoma, kurie nori, tai gali užsiregistruoti per Jung. Valstijose gyvenančius Sovietų konsulus, jeigu jie sutiks.

(2) Jūsų neregistravimas paso pas Smetonos konsulus nepadarė jus blogu Lietuvos piliečiu, dabartinės valdžios akyse. Taip buvo veik su visais lietuviais, nes lietuviai neapkentė Smetonos valdžios. Ta valdžia jiems buvo svetima ir todėl neregistravo savo pasų. Bent kokis jūsų dokumentas— pasas, metrikai, mokyklos paliūdymas ar kitas dokumentas, kuris parodo, kad jūs esate Lietuvoj gimęs, paeinate iš Lietuvos, yra užtektinas įrodymas jūsų pilietybės Lietuvos Respublikos.

(3) Laiškus galite rašyti rusiškai, angliškai arba savo prigimtoj kalboj— **lietuviškai,** tik ant laiško kampo užrašykite: **"Lithuanian,"** kad konsulas žinotų, kuriam sekretoriui jūsų laišką perduoti.

Klausimas

Prašau atsakyti: Aš turiu daug lietuviškų ir angliškų darbininkiškų knygų, ar jos nėra pavojinga laikyti, kada reakcija auga?

Atsakymas

Kiekvienas pilietis gali turėti visokių knygų po vieną, savo skaitymui, ir tas nėra draudžiama. Kol kas Amerikoj ne tik galima drąsiai turėti knygų namie, bet dar galima jas ir platinti, pardavinėti. Jeigu kas jus baugina tuo, kad jūs turite savo pasiskaitymui knygų, tai arba tas patsai nieko neišmano, arba tyčia reakcijai tarnaudamas skleidžia tokias pasakas. Visos lietuvių darbininkiškos knygos yra legališkos, kaip ir tos organizacijos, kurios jas leidžia.

Lietuvos Liaudies Seimo įgaliotos delegacijos sutikimas Kauno geležinkelio stotyje. Grįžusi iš SSSR Aukščiausios Tarybos VII sesijos posėdžių Maskvoje, kur Lietuva buvo priimta pilnateisiu Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos nariu, Lietuvos Liaudies Seimo delegacija Kauno stotyje buvo nepaprastai iškilmingai sutikta. Vaizde matoma Kauno geležinkelio stoties aikštė, kur vainikais išpuoštoje tribūnoje stovi delegacijos nariai

Laiškai iš Lietuvos

Waterburietis M. Paugis gavo sekamą laišką nuo savo brolio iš Lietuvos:

Kaunas 1940 m. IX. 17 d.

Brangus broli, sveikinu jus visus su šeima, linkėdamas viso geriausio gyvenimo ir biznio. Dėkoju už laišką, kurį gavau IX. 16 d. Esame už tai visi dėkingi, ir džiaugiamės, kad esat sveiki ir linksmi. Mes esame taip pat sveiki ir linksmi ir sulaukę tos šviesesnės dienos, kurios laukėme dvidešimts du metus.

Šiandieną gyvename laisvais Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos piliečiais. Visa liaudis yra be galo patenkinta. Tik tie, kurie buvo liaudies priešai ir išnaudotojai, yra nepatenkinti. Visi darbo žmonės pritaria vyriausybei. Vyriausybė padeda liaudies žmonėms ką tik gali. Visus žmones aprūpina darbu, mokslu, aprūpina senatvėj ir ligoj. Visas gyvenimas šiandieną eina nauja tvarka.

Dabar taip yra, **kas nedirba—tas nevalgo.** Kurie dirba, tie ir uždirba. Paprastas darbininkas prie žemės kasimo darbo gali uždirbti 10 ir daugiau litų per aštuonias valandas. Šiuo tarpu darbai labai gyvai veikia. Mano darbai taip pat eina be permainos. Įsirengiau Petrašiūnuose savo įmonę pas Samulionį, prie motoro lengvesnis darbas ir daugiau galima apdirbti. Pakol kas prekes parduodu ir dirbu, bet kaip toliau bus, tai nežinau, gal būt reiks įsteigt kavos gamybos artelę, bet kaip mažą įmonę galima pagal įstatymus ir pačiam dirbti.

Link brolio pinigų, kaip klausiat, šiandieną yra viskas po senam, reikia pinigų ir banke išduoda po dalį. Vekseliai taip pat galioja. Link žemės pirkimo, tai tėvelis neperka, nes dabar žemės niekas neparduoda, nes žemė yra liaudies turtas, nuosavybė visų žmonių. Kas žemę dirbo, tas ir dirba. Žemė duodama veltui bežemiams ir mažažemiams...

Mielas broli, daug džiaugsmingų dienų pergyvenom sutikdami Raudonąją Armiją. Daug praleidom demonstracijų, mitingų. Visi žmonės niekeno neverčiami eina į demonstracijas. Visa liaudis eina savo noru. Per dvidešimtį metų kiek yra išauklėta Sovietų armija, galima pasidžiaugti. Visi be galo mandagūs, pas juos jau nebėra keiksmų, nei blogos kalbos. Pas juos vienas mandagusmas ir tvarkingumas. Galima gražių pavyzdžių paimti iš raudonosios armijos. Kiek jų prabėjo pro Lietuvą, niekas nei vieno šiaudo nepajudino, nė vienos davatkos neužgavo, nei vieno dvasininko nepalietė.

Prie senos valdžios liaudis buvo kiršinama vieni prieš kitus, mulkinama ir visaip spaudžiama. Šiandieną baigiam užmiršti seną raugą, kur augo neapykanta, vienas ant kito puldinėjo. O šiandieną visi lygūs, nebėra buržuazijos, nebėra ir neturtingų, skurdžių, kaip pirmiau kad buvo.

Kas išbėgo į užsienius ar į Ameriką, tie buvo liaudies priešai, išnaudotojai. Ir Lietuvoje dar užtenka mokytų žmonių, yra ir profesorių ir mokytojų. Geras tautietis nebėgo, bėgo tokie, kas buvo skolingi bankams, kas daug šmugelių pridarė ir dar kitokių įvairių šunysčių. Dabar beveik neliko nei vieno liaudies priešo. Visi tvarkoje, kaip vienas, gyvena pavyzdingai. Tikimės, kad ateityje bus dar geriau. Šiandien prasidėjo mokslas. Už mokslą dabar mokėti nebereikia nuo pradžios mokyklos iki aukštųjų mokslų.

Bendra tvarka dabar man patinka. Gal kas nesupranta ateities, gal tas yra nepatenkintas, bet mes esame visi patenkinti. Mažosios dukros prisirašė į progimnaziją, Felė su Emilija dirba. Sūnus Julius nori stoti į karo mokyklą, gal rudenį, gal pavasarį įstos.

Nieko, šiandien galima gyventi, tik reikia dirbti ir turėti sveikatos, ligos prispaustas irgi būsi neapleistas. Mielas broli, nenusimink dėl mūsų, nesame žuvę, kaip rašo spauda. Kai praslinks karas, galėsite grįžti į Tarybinę Lietuvos Socialistinę Respubliką pas savuosius. Pasitenkinsime visi, kiek turėsime ko. Gyvenimas yra viltis.

Likit sveiki. Su pagarba,
Jūsų brolis Kazimieras.

Rašo Ignas Jasilionis, sūnui Stasiui Jasilioniui.

Brangūs vaikai!

Jūsų laišką iš birželio 26 d. gavome, ačiu!

Mūsų šalies naujienas sunku ir beaprėpti. Vieniems džiugėsis, kitiems—ypač dvarininkams, nuo kurių bus atimtos žemės—ir visai riestai. Jie nebeturės ant ko ponauti, o patys bus verčiami dirbti. Dabartinės valdžios šūkis yra: "kas nedirba—tas nevalgo." Poniutėms dabar nebebus kas tarnauja. Bežemiai ir mažažemiai, žinoma, džiaugiasi. Jiems žadama duoti žemės. Net ir mums paskyrė pridedamos žemės du su pusė ha. iš Kazio Repčio lauko. Bet ligi šioliai žemės dar nei vienam neatmatavo, nors žadama prieš žiemą visus aprūpinti.

Mūsų kasdieniniame gyvenime nieko naujo. Darbuojamės, kiek galėdami, po senovei. Šienas, dobilai ir rugiai jau senai sudoroti. Dabar belieka tik vasarojus ir bulvės ant lauko. Na, ir rugiai dar neatsėti.

Mes nepolitikuojame. Visokius gandus leidžiame per galvą. Laikas labai nepaprastas. Mūsų laikraščiai ragina organizuotis į profesines sąjungas ir komunistų partiją. Civilinė metrikacija jau leista ir, kaip matyt iš spaudos, nekurie jau ir naudojasi ja.

Linkime jums viso labo.
Ignas.
1940 m. rugpjūčio 24 dieną.

Gerbiama 'Laisvės" Red.:

Prisiunčiu laišką iš Lietuvos nuo Vinco Sabo ir jo moteries. Abudu yra vidurinės mokyklos mokytojai. Vincas Sabas yra baigęs universitetą, viešėjęs pas brolį Joną savo tėviškėje, Pakalniškių kaime, Gelgaudiškio parapijoj, Šakių apskričio. Juozas Sabas ir jo moteris irgi abu mokytojai. Prie Smetonos valdžios Juozas vieną sykį buvo gimnazijos mokytojum. Kitu sykiu buvo mokyklų inspektorium. Vėliaus gavo pensiją, todėl pirko 60 hektarų žemės Pasvilio apylinkėje. Laiškas atsiųstas seseriai Agotai (Sabytei) ir Jonui Nevirauskam į Montello, Mass. **J. Shimaitis.**

Prašo laišką sugrąžinti.

Laiškas

Pakalniškiai,
1940 m. rugpjūčio 1 d.

Mieli Giminės!

Rašau šį laiškelį iš Agutės gimtinės. Mes, Vincai, su savo dviem vaikučiais Kęstučiu ir Birute, jau ketvirta savaitė, kaip viešime Pakalniškiuose. Čia mums labai gera, visi mus myli, stengiamės ir mes juos visus mylėti. Šiemet Juozai iš Pasvalio nebuvo parvažiavę, gal vėliau ir parvažiuos, bet laiško jau seniai negavome. Mat, jie visai neseniai pirko 60 ha. žemės, o dabar pas mus Lietuvoje didžiausia norma 30 ha., tai gal laukia, kol jiems teks kitaip susitvarkyti. Taip pat ir Jonai turi rūpesčio, nes ir jiems teks atsisveikinti su 5 ar daugiau hektarais...

Šiemet labai liūdni metai soduose. Jau rugpjūčio mėn. 1 d., o mes dar neragavom nė vieno obuoliuko, beveik ir nematėm. Pakalniškiuose sode nėra nė vieno obuoliuko, nei kriaušės, nei vyšnios, nei slyvos. Mat, buvo tokia šalta žiema, kad visi vaismedžiai iššalo. Dabar nukirto rugius, bet visą laiką lyja, tai ir rugius šiemet sudaigins. Šieną pasisekė gerai suvežti. Jau beveik trys savaitės, kaip lyja, prieš šienavimą visai nelijo, o dabar, kad pradėjo, tai ir galo nesimato. Labai nesmagu, kad rugiai nukirsti, o suvežti jų negalima. Jau kai kur rugiai buvo sudygę, dar nepiauti.

Buvome nuvažiavę ir pas Barborėlę į Lajošius, pagyvenome tris dienas ir sugrįžome. Barborėlė gyvena labai gražiai. Jie dabar jau turi visas trobas. Gyvenamasis namas 5 kambariai ir didelė virtuvė, aplink žydi gražus darželis, langai dideli, kambariuose šviesu, gražu, tvartai gyvuliams patogūs, dideli. Jų dabartinė žemės reforma neliečia...

Mes turime naują valdžią. Tur būt, girdėjote, kad Lietuva jungiasi su SSSR. Vieni džiaugiasi, nes tikisi geresnio gyvenimo, tikisi gauti žemės, tikisi, kad nebus bedarbių, kiti gi dejuoja, nes dalį turto teks atiduoti. Kaip iš tikrųjų bus, dar nežinome, bet džiaugiamies, kad rusai dabar jau nebe tie, kad jie iš mūsų nenorės atimti lietuviškos kalbos, lietuviškų mokyklų, ne taip kaip caro priespaudos laikais.

Kas pas jus girdėti? Kaip jums sekasi gyventi? Ar Amerikoje yra pakankamai dabar darbo? Kaip jūsų sūnelis laikosi? Ar sveikas? Mes labai senai jau nuo jūsų negavome laiško. Be to, kad ir gauname, tai dažniausiai laiškas eina net 2-3 mėnesius.

Tai, rodos, visus dabar jau aprašiau. Mes dabar buvome abu su Vincuku Rokiškyje, mokytojavome. Dabar gi labai valdininkus kilnoja iš vienos vietos į kitą, tai kur būsime kitais metais, tikrai nežinome.

Parašykite, lauksime.
Jūsų visi **Sabai.**

Pittston, Pa.

Spalių 1 dieną įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos 12 kuopos susirinkimas. Narių dalyvavo apie 10. Susirinkimui finansų raštininkas išdavė raportą, kad kuopa turi 29 narius, užsimokėjusius duokles už šiuos metus, su nauju nariu, kurį F. Abekas prirašė laike prakalbų rugsėjo 20 dieną Inkermane. Prakalbose buvo sukolektuota $5.63 kaštų padengimui. Iždininkas raportavo, kad išmokėjo delegatui kaštų į Wilkes-Barre konferenciją vieną dolerį, taipgi paaukojo partijai vieną dolerį. Išde liko $7.72.

Susirinkime buvo kalbama apie kokį nors žieminį parengimą. Pasirodė, kad parengimui vietos neturime.

Prieita prie LLD 12-to Apskričio reikalų. Pasirodė, kad apskritys mažai gyvuoja. Mat, protokolų sekretorius J. T. Visockis yra išvažiavęs dirbti ant ūkės, tai apskritys ir apsnudo. Nėra kam darbuotis. Iždininką turime labai veiklų, bet, ant nelaimės, žmogus nemoka rašyt. Prieš naujus metus turėtų įvykti apskričio konferencija. Bet dar nieko apie tai negirdėti. Laiko dar yra ir apskričio valdyba turėtų veikti.

Kuopos susirinkimai palikti antradieniais. Sekamas susirinkimas įvyks lapkričio 5 dieną.

Senas Mainierys.

Roma. — Italai sakosi sumušę anglus Kenyjoj, anglų kolonijoj Afrikoj.

Krislai

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Šiandien, spalių 10 d., sukanka lygiai metai, kai tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos buvo pasirašyta bendra apsigynimo sutartis.

Prieš metus laiko mes rašėme, kad toji sutartis Lietuvos gyvenime suvaidins milžinišką vaidmenį gerojon pusėn.

Mes neklydome. Po metų laiko Lietuvos liaudis, apsivaliusi nuo smetoniškojo režimo, patapo savo krašto šeimininku. Lietuva yra socialistinė respublika.

— — —

Prieš metus laiko Smetona užpuolė Justą Paleckį ir įkalino už tai, kad jis reikalavo liaudies vyriausybės Lietuvoje.

Šiandien Justas Paleckis yra Lietuvos prezidentas, o Smetona išdūmė "per beržyną į Berlyną."

Šitie du faktai gražiai simbolizuoja visą tą milžinišką perversmą, kuris Lietuvoje įvyko per metus laiko!

JERSEY CITY "PYNACINIS HITLERIUKAS"

Jersey City, N. J. — Republikonų kandidatas į prezidentus Willkie, šičia kalbėdamas, išvadino miesto majorą Hague "pynaciniu Hitleriuku". — Hague skaitosi demokratu, bet diktatoriškai valdo Jersey City.

London, spal. 8. — Vis naujos ir naujos vokiečių orlaivių bangos puola Angliją.

ŠYPSENOS

DVARPONIO GRAUDŪS VERKSMAI

Susilaukti tos gadynės
Netikėjaus aš,
Kad Smetoną iš tėvynės
Velniukštis išneš.

Kol Smetona viešpatavo
Džiaugėmės visi,
Darbininkai man vergavo
Alkani, basi.

Kaip tik išvijo Smetoną—
Dvaro netekau,
Iš išdidaus aukšto pono,
Ubagas likau.

Jau prasmego "tautos vadas"...
Nėr kam pasiskųst,
Tingiu dirbti, gręsia badas...
Turbūt reiks pasiųst.

Su klebonais vyną gerti
Jau neteks daugiau,
Gal turėsiu užsinerti
Kilpą aš pats sau. **Raguotis.**

Pittsburgh, Pa.

Praeitą savaitę North Sidėje buvo pagauti septyni vagiliai. Visi jie buvo ilgus metus sėdėję kalėjime ir paleisti ant "parole". Pagauti per detektyvą Jerry Deasy. Iš vagilių yra viena ir moteriškė. Visiems jiems gręsia naujas ilgų metų kalėjimas.

Nuo rugsėjo 30 dienos prasidėjo byla prieš 43 žmones, kurie rinko parašus ant Komunistų Partijos peticijos dėl uždėjimo kandidatų ant balioto. Iš viso valdžia žada statyti 1,200 liūdininkų. Teismui pirmininkauja teisėjas Frank Graft iš Armstrong pavieto. Teismas tęsiasi nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Spalių 4 dieną buvo ant greitųjų sušauktas Komunistų Partijos susirinkimas Carnegie svetainėje. Kalbėtojais buvo vietiniai Ben. Careathers, Powers ir žymus veikėjas Bob Minor. Žmonių dalyvavo apie du šimtai. Radio perdavė Browderio kalbą iš New Yorko. Rinkta aukų dėl apsigynimo nuo reakcijos. Surinkta apie 1,000 dolerių.

Spalių 3 dieną įvyko Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 160 kuopos reguliaris susirinkimas savo name 1320 Meddley St. Susirinko apie 30 narių. Susirinkime kalbėjo svečias iš Chicagos F. Abekas. Jis trumpai paaiškino dabartinę padėtį Lietuvoje, kalbėjo apie karą ir apie tai, kaip yra nusiteikusios Amerikos lietuvių srovės. Buvo atsilankę apie tuzinas ir prie Susivienijimo nepriklausančių lietuvių. Visi, kurie dalyvavo, buvo Abeko prakalba patenkinti.

Nutarta partraukti ir išplatinti 50 kopijų L. Pruseikos parašytos brošiūros "Teisybė Apie Lietuvą." Taipgi nutarta parsitraukti keletą LDS išleistų albumų.

Jaunuoliai turės parengimą šeštadienį, lapkričio 2 dieną. Draugai, atsilankykite ir paremkite jaunimą.

Spalių 4 dieną sandariečiai turėjo parengimą-balių ir "pakrikštinimą" Pittsburgho universitete kambario, kuris yra pavestas dėl lietuvių. Daugiausia dalyvavo biznieriai ir buvo atvažiavęs muzikas Alšauskas, taipgi P. Žadeikis ir kiti. Po vadovybe Pivoriūno, jaunimo grupė, apsirėdžiusi tautiškais drabužiais, išpildė ceremonijas.

Pereitą savaitę į ligoninę tapo išvežtas Viktoras Gariza, 33 metų amžiaus. Jis serga nervų suirimu. Gariza buvo barberis, gerai uždirbdavo. Paskui buvo paleistas iš darbo ir ilgai išbuvo bedarbiu.

Rugsėjo 25 dieną apsivedė P. Streitas su Juozafina Petruliūte. O rugsėjo 28 dieną apsivedė Robert Manning su Lillian Bajoriute. Abi poros ėmė šliūbą lietuvių katalikų bažnyčioje.

Rugsėjo 30 dieną pasimirė Feliksas Bartinkus, puslenkis, vedęs su lietuve. Sirgo ilgai. Palaidotas spalių 4 dieną su bažnytinėmis ceremonijomis.

Arthur Norkus išvyko į Miami, Floridą, grajyti ant radio vienam milionierių kliube. Už gabumą Arthur gavo muzikos konservatorijoje dovaną. **D. P. Lekavičius.**

Italai Praneša:

Roma. --- Oro kautynėse virš anglų salos Maltos italai nukirto vieną anglų orlaivį, o anglai — vieną italų lėktuvą.

Šiaurinėje Afrikoje motorizuoti italų būriai privertė anglų kariuomenę pabėgt toliau ir pietų rytus nuo Sidi Barrani. Anglų orlaiviai mažai nuostolių tepadarė italam Egipte, Libijoj ir Rytinėj Afrikoj. Italų priešlėktuvinės kanuolės nušovė du anglų orlaivius. Šiuose mūšiuose italai prarado vieną orlaivį.

Vilnius. — Pašto Valdyba, norėdama patobulinti pašto susisiekimą tarp didžiųjų respublikos miestų, įtaisė pašto korespondencijai tarp Vilniaus ir Kauno gabenti kursuojančiose automatrisose (greituosiuose traukiniuose) po du kart per dieną ten ir atgal. Laiškai iš Vilniaus į Kauną arba atgal pervežami per 1 val. ir 30 minučių.

Shanghai. — Pranešama, kad japonai iškėlė savo kariuomenę į Liu Kung salą, kurią Anglija yra pasisamdžius nuo Chinijos.

Huelva, Ispanija. — Tapo išgelbėti 28 jūreiviai anglų žvalgybos laivo, kurį nuskandino priešų submarinas.

Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų.

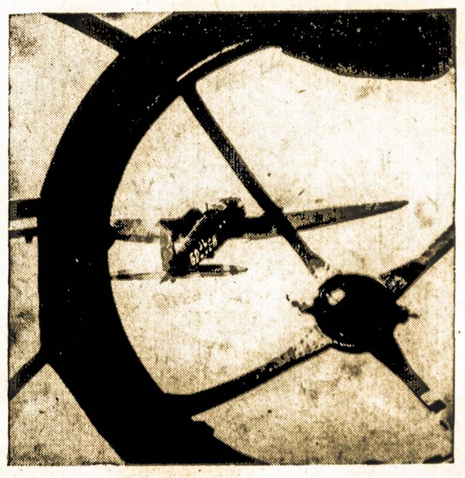

Vokiečių karo orlaivis Stuka, nutrauktas iš kito orlaivio, lekia į Angliją sėti plieną ir ugnį.

Atsisveikinkite su Lietuviškais Dvarais ir Vargšų Neprieteliais--- Buvusiais Ponais

(Tąsa)

NUTILK, NES SUPŪSI KALĖJIME!

Buvusiojo Pono Lizde

Laiminga Lietuva!

Šie žodžiai mirgėdavo daugelio laikraščių skiltyse, jie būdavo šūkaujami visur ir kiekviena mažiausia proga.

Laiminga... Bakužėlės sulindusios, kyšo šiaudiniai, sakytum išpešioti trobelių stogeliai, langai mažučiai... Pro langus žvelgia apmusėjusios mūkelės ir vaikučių murzini veidai. Jei tik gražesni pastatai, jei tik stogas naujas ir raudonai dažytas, žinok: ūkis pirktas iš varžytynių, ūkis priklauso valdininkui, atsargos generolui ar spekuliantui. Valstietis išvarytas į visas keturias puses, o ūkyje sėdi buvęs rėksnys, jo giminės ar pusininkas...

Levanpolės dvaras. Dirbamos žemės 280 ha. Savininkas—naujas ponas—lietuviškas daktaras ir, kaip visa apylinkė tvirtina, ypatingai karštas tautininkas. Rūmai gražūs, net didingi. Tyla. Pagaliau išeina iš apačios, iš virtuvės sulysusi, drebanti lyg koše liena senutė ir, čiupusi į rankas šluotą, švarina laiptus. Išeina kita, kiek jaunesnė, bet taip pat suvargusi ir, be bulvių skutimo, be karvių tešmens, be klebonėlio ir ponuliuko dvarininko bizūno ar blogų žodžių nieko kito nėra mačiusi, nei girdėjusi.

—Kur gi dvaro šeimininkas?—klausiu moters.

—Kad jis jau nebe šeimininkas. Komisarą savo turim...

—Seniai šitame dvare tarnaujat?

—Aš tai jau visą amželį. Vienas ponas augino, kitas pasendino,—šneka drebanti senutė.

Pasirodo ir trečioji. Veidai liepsnomis žeria ir visa tokia kūninga, tik labai pikta ir susirūpinus.

—Šitoji tai ponios sesuo,—šyptelėjo antroji.—Pikta baisiai ir naująja valdžia nepatenkinta.

—O tamsta patenkinta? Ar žinai, kas dabar Lietuvą valdo?

—Ką man daug žinot. Lietuvą, sako, valdom mes patys. O dėl patenkinimo tai šitaip: ponų nebėr—bizūnų nebėr. Ponų nebėr, ir sausa duona skanesnė. Dabar dar ir sviesto gaunu, ir daugiau mokės, tai kogi... Tokia Lietuva tegu gyvuoja ir gyvuoja....

Jis Žiūrėjo Tik Savo Pelno

Susitinku komisaro pavaduotoją drg. Močinską. Vyras jaunas, energingas ir sumanus. Dvare dirbo kaip pieninės mašinistas.

—Žiūrėkit, drauge, koks čia didelis bravoras. O štai kokia pieninė. Bravoras puikus, pieninė sugriuvus, sulūžus. Jei reikėdavo kas pagerinti ar naują mašiną pirkti, tai buvęs savininkas piestu šokdavo. Jis nesistengė nieko gerinti, tik spaudė ir spaudė sau pelną. Aš, pvz., už savo darbą penkiasdešimt litų mėnesiui tegaudavau.

Apeinam tvartus, apžiūrim visus pastatus, vaikštinėjam po parką.

—Mūsų apskaičiavimu, — aiškina man komisaro pavaduotojas, nes pats komisaras išvykęs į kitą to paties savininko buvusį dvarą,—dvarininkas surinkdavo apie aštuoniasdešimt tūkstančių gryno pelno per metus.

—O kiek darbininkams mokėdavo?

—Moterys darbymečio metu gaudavo po du litus,—vyrai—po tris—tris su puse. Ordinarija taip pat būvo ne kažin kokia. Ot, paeisim toliau; ten apačioj, pamatysit kaip gyveno kumečiai.

Stoviu ant kalno, žiūriu į atšlaitę, žiūriu į pakrypusius, ilgus pastatus ir nesiryžtu eiti į vidų. Negi pirmą kartą man būti dvare, negi pirmą kartą žinoti, kad pas dvarininkus kiaulės ir šunes šimtą kartų geriau gyvendavo, negu žmonės? Taip būdavo ne tik pas senuosius šlėktas, bet ir pas mūsų buvusiuosius lietuviškus ponus. Atvirai kalbant, pas šlėktas, kunigaikščius buvo jau sena tradicija "chamą, mužiką" nelaikyti žmogum, bet užtai kai kurie jų neturėjo praktiško sadizmo, o jau pas mūsiškius lietuviškuosius ir viena ir antra buvo sudėję į krūvą. Dėl to tad darbininkų, kumečių išnaudojimas būdavo dar žiauresnis ir šlykštesnis.

—Ne,—sakau,—neisiu ten, žinau. Tegu mano jaunesnieji draugai apsižvalgo. Verčiau atrakinkit man rūmus, aš įžengsiu pasižiūrėti to lizdo, kuriame gyveno ir šildėsi mūsų buvęs ponas tautininkas.

—Prašau... Jis kaip ir visi...—veda mane į rūmus komisaro pavaduotojas,—bet ji tai tikrai buvo žiauri. Jei ordinarčikai kuo nors pasiskųsdavo, dvarininkas sakydavo: "Nutilk, nes supūsi kalėjime." Žmona tuojau pridurdavo: "Neatidėliok ilgai, tuojau juos pamokyk, gyventi man neduoda."

Sudužusi Taurė...

Kambarių, kaip ir kiekvienam dvare, daug. Atvaizdai, paveikslai, puošnūs baldai, tuščios bonkos. Bonkų gal penketas šimtų. Jos suguldytos kampuos, dar nemaža rūsiuose. Iš jų sklinda praeities linksmybių, praeities gyvenimo kvapas. Jau vien bonkos sakyte sako, kad šis naujasis lietuviškas ponas žiūrėjo į gyvenimą linksmai ūžiančią galvą panarinęs...

Paveikslai taip pat. Kažkokie senovės anglai, olandai sėdi moteris apsikabinę ir kiekvienas laiko taurę rankoj.

—Buvęs savininkas, matyti, nugerdavo?

—Su svečiais ir su svečiais... Retą sekmadienį jų nebūdavo,—aiškina vyras, saugojąs rūmus, kad niekas "nepabėgtų".

Ant stalo šeimyninė fotografija. Sėdi jauna, graži moteris, šalia jaunas berniukas. Už jų nugaros stovi pakirptais ūsais vyrais.

—Buvusieji dvaro savininkai,—sako vyriškis.

Ilgiau fotografiją laikau rankose. Visi trys šypsosi, visi trys laimingi ir patenkinti tuo, ko buvo pasiekę. Ką nepersenieni, galvoju sau, jūs kalbėdavot? Mes esam lietuviai, mūsų tėvynė Lietuva.

(Bus daugiau)

MŪSŲ SĄSKAITOS

Liudas Gira.

1. Savanaudžiai tautos išdavikai,
Kurie dėjotės josios "vadais",
Iš jūs' galios tik burbulas liko,
Tuoj jum sąskaitas liaudis pateiks.
(2 kartu)

2. Jas pateiks jum nuskurdę artojai,
Ir nemažos tos sąskaitos bus:
Milijonai, kuriuos išeikvojot,
Kuriuos vogėt ir vagiate jūs! (2 k.)

3. Atsiras dar jum sąskaitos kitos,
Vis didesnės, sunkesnės bus jos:
Tai sodybos, žiauriai išvaržytos,
Suvalkiečiai, papludę kraujuos. (2 k.)

4. Dar daugiau jų pateiks darbininkai,
Jum pristatę puošnių tiek namų,
Jie daugiau kęst skriaudų nesutinka,
Kad jum lėbauti būtų ramu. (2 k.)

5. Paprašys atsilygint jie ponus
Už tuos trylika metų juodų.
Jau gana, kad žandarai Smetonos
Mus daužytų Tėvynės vardu. (2 k.)

6. Savo sąskaitas dar ant durtuvų
Jum įteiks ir mūs brolis karys.
Nors ir žlugdėt, Tėvynė nežuvo:
Naują tvarką pajėgs padaryt. (2 k.)

7. Tad mašnas tūkstantinėm prikrovę,
Liaudžiai atskaitą ruoškitės duot!
Ne tautos jum rūpėjo gerovė,
Ne tėvynės jūs ėjot vaduot. (2 k.)

8. Jum rūpėjo savi tik bizneliai,
Jum rūpėjo garbė tik sava,
Kad prieš jus paklupdyta ant kelių
Jum vergautų visa Lietuva! (2 k.)

9. "Nepriklausomą" Lietuvą kūrėm,
Kad klastingai pavergtumėt ją.
Bet greit būsime mes susibūrę,
Tai drebėk, nelemtoji gauja! (2 k.)

10. Savanaudžiai tautos išdavikai,
Kurie dėjotės josios "vadai".
Iš jūs' galios tik burbulas liko,
Tuoj jum sąskaitas liaudis pateiks!
(2 kartu)

Molderis, dirbąs Wright korporacijos fabrike, Fairlaw, N. J. Ši korporacija gal bus priversta skaitytis su Darbo Santykių Tarybos parėdymais ir tuomet visi joj dirbą darbininkai bus labiau protektuoti.

ALDLD REIKALAI

Finansinė Atskaita už Liepos, Rug. ir Rugsėjo Mėnesius

Liepos Mėn. Įplaukos

Kp.	Kas prisiuntė	Miestas.	Suma
Pav.	Joe Calvin,	Kokomo	$1.50
86	M. Chesna,	Chicago	14.60
29	K. Liaudanskas,	Rocford	28.20
4-223	J. Stupar,	Portland	34.90
167	S. Pečiulis,	Sheboygan	4.50
54	Č. Oudrunas,	Elizabeth	4.50
80	F. Petrašiunas,	Manchester	4.50
16	J. B. Paserskis,	Jersey City	1.50
10	J. Smitienė,	Phila.	4.70
71	A. Mažukna,	Bridgewater	17.20
32	J. Didjun,	New Haven	21.50
2.	V. William,	S. Boston	5.00
65	J. Kvietinskas,	Racine	2.00
132	F. Kavaliauskienė,	Tacoma	7.10
Pav.	Dirvelis,	Jack. Heights	1.60
72	J. Kupčinskas,	Great Neck	13.50
67	Geo. Jamison,	Livingston	11.10
1	K. Balčiunas,	Brooklyn	9.00
81	N. Buknienė,	Brooklyn	1.90
3—	J. Naumovich,	Denver	6.20
64	J. Julius,	Moline	1.10
198	K. B. Kaross,	Oakland	13.00

Viso $209.10

Liepos Mėnesį Išeigos:

Už liepos mėnesį knygio ir sekretoriaus alga	$50.50
Už "Šviesos" ir knygų išsiuntimą	56.00
Aukų Lietuvos reikalams	8.40
Dienraščio "L." prenumeratų per ALDLD centrą	51.21
Randa už liepos-rugp.-rugsėjo mėnesius	37.50
Paštos ženklelių pirkta	25.00
Jaunuoliams pirkta anglų kalboj knygų	31.44
Viso	$260.05

SUTRAUKA:

Balansas buvo	$715.48
Įplaukė	209.10
Kartu	$924.58
Išėjo	260.05
Balansas	$664.53

Rugpjūčio Mėnesį Įplaukos

2	V. William,	So. Boston	2.00
104	K. Guzevich,	Chicago	9.30
200	B. Makutėnas,	Hillside	10.70
116	A. J. Matukaitis,	Chicago	3.00
153	V. Sutkienė,	S. Francisco	2.50
22	J Stripeika,	Cleveland	5.35
43	M. Norbuta,	Wilkes Barre	1.80
212	K. Mazeliauskas,	Bayonne	7:50
79	S. Straukas,	Chicago	17.20
40	A. Sherbin,	Pittsburgh	10.90
50	J. Bulis,	Rochester	7.70
188	A. Varaneckienė,	Detroit	5.00
145	M. Bush,	Inglewood	9.10
14	O. Šemberienė,	Minersville	2.60
11	V. Jančius,	Worcester	8.00
92	K. Vaikšnorienė,	Detroit	12.10
219	J. Kondrat,	Forest City	4.60
5	V. J. Kaspar,	Newark	6.30
13	K. Bakanauskas,	Easton	3.00
180	A. Saužauskas,	Wilmerding	13.70
52	J. Ginaitis,	Detroit	11.40
51	J. Rubas,	Middlefield	2.50
19	J. Urbon,	Chicago	8.10
6	K. Šimaitis,	Montello	11.80
78	J. Samulėnas,	Fitchburgh	6.30
33	J. Urbonas,	Pittsburgh	13.10
146	M. Jagminienė,	Chicago	18.35
68	B. Muleranka,	Hartford	7.80
54	St. Liutkus,	Elizabeth	2.40
1	K. Rušinskienė,	Brooklyn	6.20
81	N. Buknienė,	B-lyn	2.10
24	J. Weiss,	B-lyn	2.60
12	A. Valinčius,	Pittston	11.00

Viso $246.00

Rugp. Išeigos:

Paštui už "Šviesą" rankp.	$25.00
Sek. ir knygio rugp. mėn. alga	50.50
Už knygų persiunt. į Kanadą	87.00
Kelionė delegato į prieškarinį kongresą	20.00
Pirkta knygų už	2.60
"Laisvei" atmokėta aukų	2.00
Už svetimą literatūrą	1.00
LDS atmokėta už knygas	2.50
Atmokėta aukos Lietuvos kovotojų šeimoms	8.10
Išmokėta prisiųstos prenumeratos	32.00
Viso	$230.70

Sutrauka:

Balansas buvo	$664.53
Įplaukų buvo	246.00
Kartu	$910.53
Išeigų buvo	230.70
Balansas	$679.83

Rugsėjo Mėn. Įplaukos:

190	J. N. Simans,	Cleveland	$9.40
39	P. Sliekaitis,	Scranton	4.70
106	J. Briedis,	Fair Oaks	5.25
11	V. Jančius,	Worcester	4.50
17	K. Motuza,	Shenandoah	3.70
116	A. J. Matukaitis,	Chicago	7.50
28	S. Maison,	Waterbury	5.10
60	A. Lakickas,	Coaldale	5.00
39	P. Sliekaitis,	Scranton	9.40
136	F. Shimkus,	Kearny	10.70
87	J. Diamont,	Pittsburgh	6.00
188	A. Varaneckienė,	Detroit	4.60
63	A. Katinas,	Bridgeport	21.10
85	S. Benkus,	Haverhill	12.20
52	J. Ginaitis,	Detroit	13.90
218	M. Long,	Scottville	2.60
Pav.	A. Bakevich,	N. Britain	3.20
25	J. Paserskis,	Baltimore	6.20
1	K. Rušinskienė,	B-lyn	4.10
133	J. Lastauskas,	Camden	2.00
62	J. Lavas,	Stoughton	7.00
Pav.	J. Žilinskas,	Schuylkill Haven.	1.00
116	A. J. Matukaitis,	Chicago	10.30
6	G. Šimaitis,	Montello	21.70
V.	Rudaitis,	B-lyn	$155.69
	Viso		$336.84

Rugsėjo Išeigos:

Sekr. ir knyg. alga už rugs.	$50.50
Atmokėta už prenumeratas	22.00
Duota rankpinigių už 1940 metų knygą	200.00
Už išsiuntimą "Šviesos" No. 3	30.00
Atmokėta "L." prenumeratų, gautų per cent.	17.75
Anglų kalboj pirkta jaunuoliams knygų	11.88
Kelionė V. Jakščio į CK posėdį	5.00
Kelionė A. Smito į CK posėdį	2.25
Kelionė V. Valaičio į CK pos.	3.00
Pirkta pašto ženklelių už	36.00
Už atspausdinimą "Šv." N 3	266.83
Viso išėjo	$645.21

Sutrauka:

Balansas buvo	$679.83
Įplaukė	336.84
Kartu	$1,016.67
Išėjo	645.21
Balansas	$371.46

D. M. Šolomskas,
ALDLD CK Sekretorius.
O. Depsienė,
ALDLD CK Iždininkė.

Philadelphia, Pa.

Apsivedė

Kazimieras Ramanauskas, laidotuvių direktorius, apsivedė su panele Genavaite Žaveskaite, rugsėjo 29 d. Šliūbą ėmė Švento Jurgio bažnyčioj, o pokilis atsibuvo Liet. Muzikalėj svetainėj. Svečių dalyvavo tarpe 500-600, buvo pilna svetainė. Mat, abiejų tėveliai yra verslininkai, tai ir publika buvo beveik iš biznierių, pora daktarų ir advokatų.

Abudu jaunuoliai priklausė prie Dainos Choro ir prie susivienijimo— K. Ramanauskas prie LDS 5 kp., o panelė prie SLA. Aš labai buvau nustebintas, kai įėjau į svetainę. Pamaniau, kad kokia demonstracija, kad tiek daug publikos galėjo sueiti. Nebuvo ani kur apsisukti. Viena publika stalus apėsdus, kita prie baro linksminos, o trečia šokių svetainėje trepsi visokius šokius.

Antra jaunuolių porelė apsivedė spalių 5 d., Pranas Rakickas su panele Genie Mačynite. Šliūbą ėmė St. Malachys Church, 1429 11th St. Pokilis atsibuvo tėvelių stuboje, 811 W. Indiana St.

Jaunavedžiai priklausė prie Lyros Choro. Dabar aš prašyčiau abiejų jaunavedžių, kad nepasentumėte, bet būtumėte linksmi ir jauni daug metelių, netaip kaip nekatrie — apsiveda, tuojaus ir pasensta, nebenori jau draugauti su savo kūdikytės draugais ir apleidžia dailę ir visus chorus.

Baigdamas, linkiu dėl tamstų, jaunavedžiai, daug, daug laimės tamstų gyvenime.

J. S. Rainys.

Bucharest, spal. 8. — Vokietija atsiunčia vis daugiau savo karo jėgų į Rumuniją.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

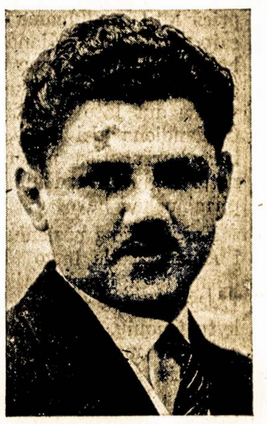

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą.

Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

"LAISVĖS" VAJUS
GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Visų dienraščio "Laisvės" patriotų prašome tuojaus stoti į vajų gavimui naujų skaitytojų.

Vajus Prasideda 1 d. Spalių
Baigsis su 15 d. Lapkričio

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gauti savo dienraščiui nors po vieną naują skaitytoją.

PINIGINĖS DOVANOS KONTESTANTAM

1—$50; 2—$35; 3—$25; 4—$20; 5—$18; 6—$15; 7—$12; 8—$10; 9—$7; 10—$5.

Stokite į vajų tuojau, gaukite savo dienraščiui naujų skaitytojų ir gaukite sau vieną iš aukščiau nurodytų dovanų.

"Laisvės" kaina metams $5.50 ir pusei metų $3.00. Brooklyne metams $6.00, pusei metų $3.25.

Naujiems skaitytojams kainoje nuolaidos nėra. Nes viskam brangstant prisieis pakelti ir "Laisvės" kainą. Kurie užsisakys naujai ar atsinaujins ją laike vajaus, tiems per visus metus nebus pakelta prenumerata.

Prenumeratas ir mokestį siųskite šiuomi antrašu:

"LAISVĖ", 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Torrington, Conn.

Ne Taip, Kaip Išrodo. Būsimoji LMS Konferencija ir Dainų Diena Judžiuose

Iš toliau tėminant šio miestelio lietuvių judėjimą, tartum ten jo būtų nebelikę, visos organizacijos apleistos, iširusios, nariai išmirę, nelikę nieko, tik skaisti atmintis, kad čia kada kas veikta. Tačiau arčiau prisižiūrėjus, viskas yra gerose vėžėse. Draugijos gyvuoja, draugai veikia jose ir gan su gerais pasisekimais, tik, ot, ta viena bėda, kad kitiem apie savo darbo našumą per spaudą niekas nepraneša. Todėl kai kas iš toliau ir gauna tuos prastus įspūdžius iš šios kolonijos. Man patinka jų apsukri vadovybė draugijoje, kur palaiko namą. Joje susitarimas švelnus, namo biznis irgi delei to našus. Tiesa, ir patsai namas gražus, erdvingas ir labai parankus dėl tos kolonijos. Tam name didžiausia proga vystyti pažangą, skleisti apšvietą ir auklėti jaunimą toje pat prasmėje.

Jaunimo auklėtės srityje jie irgi nėra paskutiniais. Jų visos esamos spėkos apjungtos daiktan palaikyti Aido (Echo) Chorą ir jame jaunimą. Kartą kitą buvo atsiradę tokių, kurie choro gyvavimui kaišiojo pinkles po kojų, bet veltui. Choras bujoja, jo parengimai našūs. Štai, kad ir paskutinis vasarinis parengimas davęs chorui paramos apie aštuonias dešimts dol. lietingoj dienoj, o jei būt žmonės buvę lietumi nebauginami, pasekmės būtų buvę kur tai didesnės. Choro jauna, vikri vedėja Branė Rasims (Rasimavičiūtė, waterburietė) deda daug pastangų chorą gerai išlavinti dainuoti ir jaunimą jame palaikyti. Ir ji turinti gražaus pasisekimo, Torringtone ypatingai. Todėl jauku atžymėt šis tas apie tokią koloniją, kad pažanga be perstojimo ima viršų, o pažangai visas pasaulis duoda kelią visupirmiausiai.

Kitas dalykas čia neblogas, tai kad nesiranda parapijos, nei kunigo, tad nesiranda kurstytojo, skaldytojo lietuvių į gerus ir blogus. Ot, sakysim, kad ir prisieina kada nekada susiginčyti už bile ką, bet besiginčinant išsiriša klausimas ir vėl viskas eina pasibrėštu keliu, paprastu tempu.

Nespėliojama, kad čia šiame "Laisvės" vajaus laike padirbės ir dėl šio dienraščio praplėtimo po lietuvių bakūžes. Juk šiuomi tarpu veik be išimties kožnas-vienas griebia už dienraščio "Laisvės" pamatyt, kas yra rašoma apie šios šalies žygius ir apie laisvosios Lietuvos padarytą pažangą naujam kūrybiniam gyvenime. Na, o kai randas žingeiduolių, tai jau randas ir kandidatų į skaitytojus. Žinoma, torringtoniečiam gal ir reikalinga maža talka ypač šioje darbo srityje, bet jūs ten, draugės ir draugai, neužmirškite pasiųsti atvirutę vienam, kitam 'Laisvės' patrijotui į vieną, kitą koloniją su paraginimu atvykti jum į pamačių, o pamatysite, kad rasite talkos. Jei matote reikalingą talką iš vyrų pusės — reikalaukite vyrų, jei iš moterų, — reikalaukite moterų. Conn. valstijos kolonijose "L." vajaus patrijotų yra iš abiejų lyčių, tik reikia pasiprašyt juos gražion talkon. Be to, ir jūs patys mainais neužmirškite atsiteisti su kitom kolonijom, pas jus irgi randas gražiai apsukraus elemento visoj darbuotėj.

Savęs Matymas Judžiuose ir LMS Konferencija

LMS 4-tas Apskritys jau pirmiau paskelbė, kad šiame mieste įvyks jo metinė konferencija 20 d. spalių. Dabar galima pranešti vietą. Kadangi Lietuvių Svetainė užimta, tai LMS konferencija įvyks CIO buveinėje, 21 Water St., prie paties miesto centro. Atvykusiem delegatam ir visiem svečiam nebus sunkus vietos susiradimas. Konferencija prasidės 10:30 val. iš ryto. Visa atstovybė chorų, orkestros, vedėjai-mokytojai, ir visi dailės mylėtojai svečiai, prašomi nesivėluoti su pribuvimu. Gal iš pat pradžios šios konferencijos įvyks naujenybė, visi dalyviai pereitos Dainų Dienos bus matomi judžiuose. Tad bus proga ir patys save pamatyt, ką veikėte ir su kuo kalbėjotės pikniko laike pereitą vasarą.

Visiem iki pasimatymo konferencijoje.

Dailės Mylėtojas.

Mr. ir Mrs. Grimmond, iš Londono. Penki jų vaikai žuvo su laivu, kelyje į Kanadą, na, o Londone jų namą pavertė į šipulius vokiečių bombos. Stovi piliečiai Grimmondai su likusiais vaikais ir turbūt, galvoja: "Štai, prie ko privedė kapitalistinė kultūra!"

Montello, Mass.

Prakalbos

Rugsėjo 29 d. SLA 17 kp., įvyko piknikas, Taut. Parke. Žmonių atsilankė vidutiniai. Apie 5-tą val. p. m. atvyko ir advok. Bagočius su žmona ir dukteria. Vėliau ant pastolio užsilipo vietos Jurgeliūnas, paaiškino apie šios kuopos veikimą ir dar sakė, kad turį vietos jaunimo skyrių po vadovyste miesto majoro sekretorės lietuvaitės.

Po tam perstatė šios org. prezid. Bagočių kalbėti. Bagačius pradėjo sakydamas, nekalbėsiu ilgai, nes jūs, kurie dirbate, tai turėsit ir pasilsėti, o kurie neturit darbo, tai žinote, yra tokia tvarka...

Pagaliaus nurodė šios organizacijos užduotį, dar perbėgo: Danijos, Belgijos, Holandijos, Norvegijos ir Lenkijos bei Francijos priespaudą po Hitlerio padu. Virš minėtus nuotikius aiškino gabiai ir gerai... Tik paskiaus priminė apie Lietuvą, Latviją ir Estiją, sakydamas, mes esam patrijotai šioj šalyje su čia augusiais galima priskaityti apie 1,500,000 lietuvių, tai lietuviška respublika. Ve čia reikia pastebėti štai ką: paskalai eina, kad buvęs Lietuvos skriaudikas Smetona jau apleido Hitlerio burdą ir jau važiuojąs Amerikon. Tai gal bus minėtos "respublikos" prezidentas?

Dar kalbėtojas sakė, kad per 20 metų Lietuvoje buvo pagerinta kiek galint, tik Sovietų Rusija atsiuntė daug visokių tautų kareivių.

Čia irgi galima pridurti. Žinoma, kad pagerino, dėl Smetoninių valdininkų bei turčių klasės. Bet dėl laisvų minčių inteligentų ir darbininkų bei valstiečių, tai pristatė apsčiai naujų turmų ir koncentracijos stovyklų ir ten laisvę mylinčius kankino...

* * *

Beje, čia gyvuoja ir LDS kuopa ir turi jaunimo skyrių, todėl prie šios progresyviškos pašelpinės organizacijos yra daug patogiau priklausyti— kaip senesniem, taip ir jaunimui.

* * *

Vietos lietuviai sako, kad tik "Laisvėj", "Vilnyje" ir "Liaudies Balse" daug teisingų laiškų iš Lietuvos galima skaityti. O darbininkų priešų gazietose veik nematyti proletariškų laiškų. Mat, jie talpina tik smetonininkų laiškus, šmeižiančius laisvos Lietuvos valdžią. Smetonos pakalikai didžiumoj pas Hitlerį ant kvatieros. Todėl čia jų spauda jei ir suranda kokį, tai iš Berlyno bei kitų svetimų kampų.

* * *

Geo. šimaitis su prieteliais nemano apsileisti kitiems "Laisvės" vajininkams, pasiryžęs iškilti į vajaus aukštumas.

* * *

Spalių 6 d. buvo piknikas Lietuvių Tarybos (taip garsinime sako.) Dalyvių buvo nedaug. Gal dėl oro vėsomo? Vietos miesto ir valstijos kandidatai bei valdininkai čia kalbėjo — didžiuma iš jų republikonai. Juos perstatinėjo Brocktono klerkas adv. Kupka.

Kvietkas.

TURKŲ SUTARTIS SU ANGLAIS

London. — Anglija pasirašė naują prekybos sutartį su Turkija.

Harrison, N. Y. — Turčiaus sūnus Wm. Al. Stewart su žiaurumu iššagė vidurinės mokyklos studentę, M. Capiolla; bet teismas prieš jį atidėliojamas.

PRANEŠIMAI IS KITUR

ELIZABETH, N. J.

Lietuvių Brolių Draugija rengia vakarienę, 25 metų sukaktuvės. Įvyks spalių 13 d., 6 v. v. Vakarienės bilietai $1.25. Bus gera muzika. Vien tik į šokius 25c. Gerbiami elizabethiečiai ir iš apylinkės svečiai, kviečiame dalyvauti šiame pokilyje, bus gerai pagaminta vakarienė (239-240)

PATERSON, N. J.

LLD 84 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, spalių 13, 3 val. po pietų. Bakanausko Svet., 62 Lafayette St. Per tris mėnesius mūsų kuopa turėjo vakacijas, todėl dalyvaukime visi ir atsiveskime naujų narių įrašyti į kuopą. Taipgi prašomę narių užsimokėti duokles. Šiame susirinkime bus svarstoma svarbus dalykas, todėl prašome narių dalyvauti. — J. Bimba, sekr. (239-240)

WILKES-BARRE, PA.

LDS 7 kp. susirinkimas įvyks spalių 13 d., 10 val. ryto. Progresyvių Kliubo Svet., 325 E. Market St. Nariai kviečiami skaitlingai dalyvauti. — O. Zdanienė. sekr. (239-240)

HARTFORD, CONN.

LLD 68 kp. rengia draugišką vakarą, bus užkandžių ir gera muzika šokiams. Įvyks šeštadienį, spalių 12 d. Laisvės Choro Svet., 155 Hungerford St., 7:30 v. v. Įžanga 50c. Kviečiame visus dalyvauti, linksmai praleisti laiką. — Kom. (239-240)

PATERSON, N. J.

Šeštadienį, spalių 12 d., 8 v. v., 56 Van Houton St., kalbės William Z. Foster, nacionalis kompartijos pirmininkas. Tema: "Žmonijos Kelias į Taiką." Kviečiame visus dalyvauti šiame parengime ir išgirsti įdomias prakalbas. (239-240)

SCRANTON, PA.

ALDLD 39 kp. susirinkimas įvyks ketvirtadienį, spalių 10 d., 8 v. v. Pas dd. Gluoksnius, 1256 Diamond Ave. Visi nariai prašomi dalyvauti, nepamirškite, kad turime daug darbo atlikti. — Org. (238-239)

PHILADELPHIA, PA.

Ateinantį sekmadienį, 13 d. spalių, įvyks bendrai visų mūsų organizacijų susirinkimas, tai yra ALDLD visų kuopų delei šaukiamos konferencijos, "Laisvės" pikniko raporto; ateinančio žiemos sezono veikimo ir kitų svarbių reikalų. ALDLD kuopų nariai būkite ant šio susirinkimo, nes gausit brangią ir svarbią knygą nuo savo valdybos. "Laisvės" pikniko visais reikalais sugrąžinkit viską, nes prirengsim raportą. Prie to turėsime svarbių raportų. Stenkitės būti ir paragint kitus atsilankyti susirinkiman ,735 Fairmount Ave., 2 val. po pietų.—Veik. Komiteto sekr. (239-240)

NEWARK, N. J.

LLD 5 kp. rengia kortų vakarą, spalių 11 d., šv. Jurgio Svet., 180 New York Ave., pradžia 7:30 val. vakaro. Įžanga 35c. Vakaras yra ruošiamas "Laisvės" vajininkų naudai. Bus užkandžių ir visokių dovanų. (238-240)

LeVANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVANDA—E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKERS
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

VARPO KEPTUVĖ
36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

Elizabeth, N. J.

Parsiduoda Namas su Saliūnu ir Visas Biznis
402—1st Avenue
ELIZABETH, N. J.

Geroj vietoj. Namas medinis, 3-jų aukštų. Priežastis — vyras mirė, vienai moterei yra persunku užlaikyti du bizniu. Parsiduoda pigiai.

Prašau kreiptis sekamu antrašu:
MRS. M. SIERZANT
301—3rd Street
Elizabeth, N. J.
(238-249)

Manhattan Liquor Store
DABAR YRA
LIKERIŲ KARE
Mes išstojome su žemiausiomis kainomis, kokias tik begalima suteikti savo kostumeriams

Kainos ant visų garsiųjų rūšių yra taip žemos kaip dar nebuvo nuo atšaukimo prohibicijos

Štai yra keletas iš daugelio rūšių:

GOLDEN WEDDING
THREE FEATHERS
SCHENLEY RED LABEL
SCHENLEY BLACK LABEL
WILSON
CALVERT RESERVE
CALVERT SPECIAL
GREEN RIVER

OLD OVERHOLT
MT. VERNON
GIBSON
OLD MR. BOSTON PINCH
CARSTAIRS
SEAGRAM
SEAGRAM VO
CANADIAN CLUB

Mes esame žinomi, kaipo patikimiausia likerių pirkimui krautuvė, ir todėl darome didžiausią biznį Brooklyne

Ateikite ir Persitikrinkite

Sunday Farm Brand Whiskey $1.39 už kvortą

MANHATTAN LIQUOR STORE
264 Grand St., cor. Roebling Street, License L-886 Brooklyn N. Y.

Kainos gali būt pakeičiamos be pranešimo

Mes pasiliekam teisę limituoti kiekį

ĮSIGYKITE DABAR!
Čia parodyta tik keli daiktai iš didelio sandėlio.

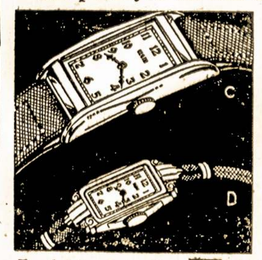

Riešiniai laikrodėliai
Apkainuoti nuo $2.00
Pilnai garantuoti

Perfekto ir mėlsvai-balti daimantai pakeičiami sulig pilnos kainos laike vienerių metų.

Moterims ir vyrams setai pasidabinimui apkainuoti nuo $1

Aplankykite mūsų religijinių daiktų departamentą. Už mažus rankpinigius palaikysime bile daiktą

ROBERT LIPTON
JEWELER :: ĮSTEIGTA 1892
701 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tarpe Graham & Manhattan Aves. Tel. Stagg 2-2178

Priminkite šį skelbimą, tai gausite nuolaidą

KAIP PASILAIKYT SVEIKU

Kraujo, Odos ir Nervų Ligos, Abelnas Silpnumas, Chroniški Skaudulial, Skilvio ir Mėšlažarnės ligos, Chroniški Reumatiški Nesveikumai, Nosies, Gerklės ir Plaučių Ligos, Inkstų, Pūslės Nesveikumai ir kitos Chroniškos Ligos Vyrų ir Moterų sekmingai gydoma Moderniškais būdais. Kreipkitės į Dr. Zins, kad išaiškintų, jūsų nesveikumą.

Kraujo Tyrimai — Šlapumo Tyrimai — X-Rays
Prieinamos Kainos. Atlyginimas Pagal Jūsų Išgalę.
IŠTYRIMAI DOVANAI
DR. L. ZINS
(Virš 28 metų Privatinės ir Ligoninėje Praktikos)
110 East 16th Street New York
Tarp Union Square ir Irving Place
Valandos: 9 A. M.—8 P. M.; Sekmadieniais: 9 A. M.—2 P. M.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Willkie Nori Užvaldyt Tammanės Tvirtovę

Republikonai yra užsispyrę iš Tammanės demokratų paveržt pozicijas didžiajame New Yorke, taipgi N. Y. valstijoj, kadangi laimėjus New Yorką su jo 47-niais rinkėjais — elektoriais — bile partijai būtų didelis šuolis pirmyn.

Saryšyje su tuo užsimojimu, republikonų prezidentinis kandidatas Willkie gale pereitos savaitės "apkalėdojo" Brooklyną, pasakydamas eilę prakalbų įvairiose miesto dalyse, iš kurių vienos buvo ir Gaynor mokyklos patalpose prie naujųjų namų projekto. Taipgi apvažinėjo N. Y. miestą ir Bronx.

Padengęs miestą, Willkie išvyko smulkmeningam prakalbų maršrutui "up-state" kolonijose, kur, kaip skelbia jo kampanijos vedėjas Jaeckle, bėgiu 18-kos dienų jis padengsiąs 60 kolonijų.

Abu Labu Tokiu

New Yorko miestas yra buvęs per ilgus laikus žinomas kaipo demokratų tvirtovė, o "up-state" jų jėgos vietomis buvo pusiausviros, kitur vyravo republikonai. Dabar Rooseveltui ir jo demokratams pamynus jiems padėjusią žmonių akyse pakilti Naujosios Dalybos programą, republikonai spekuliuoja galėsią patraukti tūlus demokratų balsuotojus savo pusėn, nors ir republikonų programa tokia pati, kaip ir dabartinė demokratų — užkarinė, priešnaujadalybinė.

Taikosi Grobt Balsus

Kad gaut pažangiečių, tikrųjų naujadalybininkų balsus, esamosios administracijos žmonės, pritariant tokiems pat reakcininkams iš republikonų, bando nustumt nuo balóto pažangiųjų grupių kandidatus, o patys pasidalyti jų balsus. Tačiau darbininkai ir abelnai pažangiečiai, kaip matyti iš daugelio organizacijų rezoliucijų ir abelnos veiklos, esą nusistatę abiejiems duoti po vilko bilietą, o savo balsus atiduoti tik už pažangiečius, kurie, nors negalėję būti išstatyti po oficialėmis darbiečių ar kitos kurios pažangios grupės emblemomis, tačiau būtų išstatyti nepriklausomai.

Tūli iš pažangiečių yra patekę ir į oficialius senų partijų balotus. Vienu tokių yra kongresmanas Vito Marcantonio, kuris, apart buvimo oficialiu darbiečių kandidatu, yra taip pat ir ant republikonų baloto savame, tai yra 20-me kongresiniame distrikte, N. Y. Jis bemažko nepateko ir ant demokratų baloto, betrūko tik apie 300 balsų po gavimo apie 3,000 balsų.

T-as.

Gaisragesis W. Freeman savo liuoslaikiu praeidamas pro 1303 Avenue N pastebėjo iš sklepo veržiantis dūmus ir išgelbėjo Ch. Mangles, jau pridusintą dūmais.

Hearstui Nepavyko

Hearsto Wall Stryto kampanija prieš Browderio radio prakalbas, kaip skelbiama spaudoj, visai nepavyko. Hearsto laikraštis "Journal American" net pirmame puslapyje buvo išspausdinęs ištisą istoriją, kurioje sakoma, būk radio stotys užverstos protestais prieš leidimą Browderiui kalbėti.

Frank E. Mason, NBC viceprezidentas, per kurio rankas eina visos politinės programos, tokių protestų neturėjęs, bet kad persitikrinti, kaip rašoma "Motion Picture Daily" raporte, susišaukęs visą štabą. Pasikalbėjus, patirta, kad "nei vieno protesto negauta..." Štabas matęs reikalingu painformuoti "Journal American'ą", kad tokių protestų negauta ir kad to laikraščio "pasaka gal patraukianti atydą į tas prakalbas..."

Streikuoja 10,000 Trokmanų

Pereitą pirmadienį išėjusių streikan trokmanų, Teamsters Unijos Lokalo 807 narių, derybos su bosais prasidėjo antradienį. Po diskusijų per dieną dar nebuvo susitarta, tęsiamos toliau, majorui tarpininkaujant.

Vienintėliu streikierių žymiu reikalavimu yra savaitės yra savaitės vakacijų su alga, bet firmų savininkai ir to nenori išpildyti.

Streike randasi 10,000 darbininkų, tačiau po dviejų dienų streiko, kaip kalba unijistai, bent trečdalis darbininkų jau buvę sugrąžinti darbuosna einant su atskirais samdytojais pasirašytais kontraktais.

ALDLD 1 Kuopos Nariams

Šį vakarą, ketvirtadienį, spalių 10 dieną, atsibus Literatūros Draugijos 1 kuopos susirinkimas, "Laisvės" svetainėj, 419 Lorimer St. Visi nariai privalo dalyvauti, nes kurie negauna į namus "Šviesą," tai gaus jos No. 3, kuris yra labai geras, pašvęstas Lietuvos reikalams.

Taipgi, šiame susirinkime nariai gaus šių metų puikiausią knygą "Istoriją," kuri labai svarbi savo turiniu, gražiai atspausta ir apdaryta kietais viršais. Tokios naudingos knygos daugelis narių jau senai laukė.

Ateikite visi ir visos. Kurių dar duoklės nemokėtos, tai prašome ateiti ir pasimokėti.

Organizatorius.

Velonis Davė Prelekciją Brooklyno Muziejuje

Antanas Velonis pereito sekmadienio popietį, Brooklyno Muziejuje, rodė ir aiškino šilkinio "screen" spaudos procesą. Jis tuo pat klausimu kalbėjo sp. 9 ir kalbės 16-tą muziejaus klasės kambaryje A, 3 val. po pietų.

Registracijai Beliko Tik 4 Dienos

Nei vienas nesiregistravęs negalės balsuoti, o balsavimas yra kiekvieno piliečio svarbiausia teisė ir prievolė, tad lai nei vienas nepraleidžia neužsiregistravęs likusiomis registracijų dienomis: spalių 10, 11, 14 ir 15. Valandos visomis tomis dienomis nuo 5 po piet iki 10:30 vakaro, išskiriant 15-tą, kada valandos bus nuo 7 ryto lig 10:30 vakaro.

Pataisa

Spalių 8-tos laidoj, aprašyme maspethietės M. Vaznytės su E. Pelkum vestuvių, įvykusių rugsėjo 22-rą, Knapp Mansion, Brooklyne, buvo parašyta, būk vestuves rengę abieji tėvai, o turėjo būti, kad vestuves rengė jaunosios tėvai, A. ir K. Vazniai. Taipgi dėdėteta J. A. Vazniai neprisidėjo prie suruošimo, o tik pokilyje pagelbėjo priimti svečius.

Jaunieji M. ir E. Pelkai reiškia širdingiausią padėką pokilio suruošėjams, visiems palydovams, patarnautojams ir dalyviams.

D.

Per Savaitę 7 Žuvo Auto Nelaimėse

Pereitą savaitę Brooklyne vėl 7 asmenys mirė nuo sužeidimų auto nelaimėse. Nuo pradžios metų iki šiol dėl tos priežasties jau mirė 196 žmonės. Šiaip jau mirtingumo ir viens kitam perduodamų ligų atžvilgiu savaitė atrodė sveikesnė: po mažiau susirgo plaučių uždegimu, karštine ir kokliušu, taipgi mirimų buvo 43-mis mažiau.

Nuo visokių priežasčių per savaitę mirė 459.

Gimė 911-ka.

Flynn Perstatys Browderį Radio Publikai

Elizabeth Gurley Flyn, pati žymi prakalbininkė, žurnalistė ir civilių teisių gynėja, pirmininkaus Earl Browderio, komunistų prezidentinio kandidato radio programai šį vakarą, ketvirtadienį, spalių 10-tą. Programa bus perduodama Columbia Broadcasting ryšiais po visą šalį. New Yorke ji girdėsis iš stoties WABC nuo 10:15 iki 10:30 vakaro.

Šį Sekmadienį

Sekmadienio ryto sulaukus, jeigu ne lietinga diena, visi prašomi patraukti Long Island girion, į vakarus prie Springfield Blvd (25th Rd) ir į šiaurvakarius nuo Union Turnpike kelio. Čia rasite gaspadines pasiruošusias jus priimti su karštais ir šaltais užkandžiais ir kava, taipgi šaltais gėrimais. Įžanga nekainuoja. Rengia Moterų Kliubas.

Jeigu diena būtų lietinga, pramoga įvyks vakare, "Laisvės" salėj.

Rengėjos.

Lankėsi "Laisvėj"

Šią savaitę Brooklyne vieši Antanas Raila, savininkas National Cafe, 666 Main St., Montello, Mass. Jis lanko Pasaulio Parodą ir įspūdingesnes vietas New Yorko mieste. Taipgi aplankė savo draugus ir "Laisvės" įstaigą. Dienraščio reikalams paaukojo $5.00.

Taipgi lankėsi J. Strižauskas iš Waterbury, Conn.

Unijos darančios planus, kad paliuosuoti nuo duoklių ir išlaikyti pašalpų sąrašuose paimamus kariuomenėn.

Studentų Protestai

Kongresmanas Vito Marcantonio kalbės studentų masiniame mitinge šiandien per pietus prie Columbia Universiteto. Jį iššaukė Am. Studentų Unija protestui prieš prezidento Nicholas Murray Butler pasimojimą ant akademinių laisvių.

Taipgi rengiama mitingai prie kitų 9 aukštųjų mokyklų. Kalbės eilė žymių kalbėtojų. Mitingai iššaukta kaipo dalis nacionalio studentų protesto prieš karą, "Walkout on War."

Sveiksta

Elena Jeskevičiūtė po operacijai sveiksta, tačiau už savaitės po operacijos dar neleidžia ne tik keltis, bet ir sėstis, dar turėsianti pabūt ligoninėj gal porą savaičių. Randasi New York ligoninėj, New Yorke.

ATVERTISEMENT NOTICES

Notice is hereby given that The F. & M. Schaefer Brewing Co. Inc., of Brooklyn, N. Y., has registered its trade-marks "Beer at its Best" and "Our Hand Has Never Lost Its Skill" with the Secretary of State of New York, to be used on beer and malt beverages. (233-250)

REIKALAVIMAI

REIKALAVIMAI

Reikalingas Supt. pagelbininkas prie namų apžiūrėjimo, pageidauju blaivo žmogaus. $15.00 į mėnesį, kambarys ir valgis. Viena diena į dvi savaites, nedirbama. 102 — E. 114th St., New York City, N. Y. (238-243)

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja penki šviesūs, geri kambariai su maudyne, ant žemutinio aukšto. Arti Forest Ave. elevated stoties, sekcija gera, Ridgewoode. Kaina prieinama. Kreipkitės pas A. Kalakauskienę, 1938 Linden St., Brooklyn, N. Y. (238-239)

Pasirandavoja 3 kambariai su maudyne, garu šildomi. Yra visi moderniški įtaisymai. Prašome kreiptis po antrašu: 112 Humboldt St., Brooklyn, N. Y. (239-240)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau dviejų knygų, kas turi perskaitę senas šias dvi knygas: "Teisingas Patarėjas," (kaina $2.00, išleista keletą metų atgal "Keleivio"), o antras "Patarimai Moterims Apie Lyties Dalykus," parašyta Dr. J. Robinson, kaina $2.00 (rodos išleido J. Barkus). Sutinku mokėti po $1.00 už knygą. Kas turite perskaitę šias knygas, maloněkite pranešti man. — J. Budris, c.o. Lake Forest Academy, Lake Forest, Ill. (238-240)

PRAMOGOS

SVARBIOS PRAKALBOS SU VELTUI UŽKANDŽIAIS

Sveikatos Kultūros Draugijos, Brooklyno skyrius, rengia prakalbas apie sveikatą, su dainomis ir veltui užkandžiais, spalio 11 d., 1940 m., 7.30 val. vakare, Methodistų Salėje, 411 So. 3rd gatv., Brooklyn, N. Y. Kalbės visi lietuviškai sveikatos kalbėtojai. Bus duodama dėl išlaimėjimo įžangos dovanos. Įžanga 25c, tikietus galima gauti nusipirkti Vital Health Foods, pas Kanaporių, 380 Hooper St., Brooklyn, N. Y. arba pas Draugijos narius. Norinti dalyvauti prakalbose meldžiu iš anksto tikietus įsigyti, nes reikalinga žinoti kiek maisto parūpinti. — Rengia Komitetas. (238-240)

Karvė Viešbutyje

Einant diskusijoms dėl kainų už pieną farmeriams, kad geriau įtikinti užsispyrusius perkupčius, farmerys Frank Garrison atgabeno ir karvę viešbučio McAlpin 24-tan aukštan, kur vyko posėdžiai. Farmerys išaiškino, kiek kainuoja tos gerosios maitintojos užlaikymas ir prie karvės pasodinęs su kibiru jaunuolę melžėją, parodė, kiek darbo padedama karvę išmelžti.

Perkupčiai, kurie nori iš pieno gaut daugiau pelno, sakoma, mažai ko paisė tos farmerio pamokos, tik pusėtinai pastriokavojo, kad ta pelnakrovė raguotė dasigavo į jų šventovę — viešbutį.

SUSIRINKIMAI

WILLIAMSBURG

LLD 1-mos kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, spalių 10-tą, 7:30 v. vakaro, "Laisvės" svetainėj. Susirinkimas bus labai svarbus, tad visi nariai-narės dalyvaukite ir atsiveskite naujų narių įrašyti į organizaciją. Nariai gaus po naują knygą ir trmėnesinį žurnalą "Šviesą." Labai yra pageidaujama, kad visi užsimokėtų už 1940 m. Įsigijimas knygos padarė daug lėšų, o jas reikia greitai padengti. — Kuopos Org. (237-239)

MASPETH, N. Y.

ALDLD 138 kp. susirinkimas įvyks ketvirtadienį, spalių 10 d., Zabielskio Svetainėje, 8 v. v. Nariai, kurie dalyvaus šiame susirinkime, gaus naują knygą. — Valdyba. (238-239)

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3842

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: Humboldt 2-7964
530 SUMMER AVENUE
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

BAR ir GRILL
LIETUVIŲ RESTAURANAS
Įdomiai įpuošta lietuviška aludė ant Grand Street
Rheingold extra Dry Alus.
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės
Turime ir kambarių pernakvot arba savaitiniai išrandavot
JOSEPH ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

Office Phone EVergreen 4-6971 — Inside Phone EVergreen 4-6485
FLUSHING
Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.

OPEN DAY and NIGHT
Managed by
RHEA TEITELBAUM
Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.
SPECIAL RATES PER WEEK
LAIDIES' DAYS — Mon. and Tues. from 12 a.m. to 11 p.m. After 11 p.m. for gents
GENTS' DAYS — Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

Mateušas Simonavičius
Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET — BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties — Tel. Evergreen 4-9508

NOTARY PUBLIC

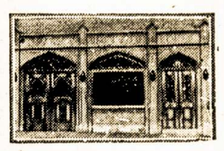

Telephone STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave., tuvių, kitokių grupių ir pavienių stočių BMT Line
Tel.: Glenmore 5-6191

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
Brooklyn, N. Y.
Geral Patyrę Barberiai

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom, kitkam.
231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telephone: EVergreen 8-9770

F. W. SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto
Tel. Virginia 7-4499

Lietuvių Rakandų Krautuvė
Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis.
Bedroom and Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai
GRAND CHAIR CORPORATION
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-8451 Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į JŪSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ
(Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 GRAND STREET — BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Pulkūs, lietuviške namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

Dienraščio "Laisvės" KONCERTAS

Bus

Lapkričio 10 November

1940

LABOR LYCEUM SALĖJE

949 WILLOUGHBY AVENUE

BROOKLYN, N. Y.